

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 31-32 (707-708) • 1963 m. RUGPJŪČIO—AUGUST—mėn. 1 d. • 10¢ • LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 941 DUNDAS ST. W., TORONTO 3, ONT., CANADA • TEL. 368-6813

Pasaulio Lietuvių Diena

Mūsų lietuviškasis gyvenimas išeivijoje kiekvienais metais pergyvena vieną kitą stambų tautinio-kultūrinio gyvenimo įvykį. Toks įvykis yra didelė dvasinio pakilimo šventė ne tik kuriai nors vienai kolonijai ar apylinkai, bet ir plačiai tautiečių masei iš arti ir toli. Visai patalioji įvykiai vadinami: kongresais, šventėmis, seimais, bet bene tiksliausia pavadinimą jiems esame susikūrę Kanadoje — Lietuvių Diena, kuri čia ir yra didysis metų įvykis. JA Valstybės Lietuvių Dienas atstoja ten ruošiami masiniai kongresai ar šventės, kaip tai Antrasis Kultūros Kongresas įvykęs pernai ir Antroji Tautinių Sokių šventė kaitik praskambėjusi šiomet.

• • •
Eilinė Kanados Liet. Diena, paprastai įvykstanti Darbo dienos ilgaime savaitgalį, savo didingumą semiasi iš kelių šaltinių: jos metu yra skaitoma rinktinė paskaita, išklausomas ir pamatomas didelis meninių pajėgų bei sporto pasirodymas ir pagaliau čia įvyksta grandiozinis lietuvių susitikimas. Tokio pobūdžio Lietuvių Diena jau eilę metų sutraukdavo kelis tūkstančius dalyvių.

Šiomet tradicinė Kanados Liet. Diena įgauna žymiai platesnį pobūdį. Jau penkeri metai, kaip Toronte, Kanadoje, veikia Pasaulio Liet. Bendruomenės Valdyba. Savo kadenciją baigdama, ši vyriausioji bendruomenės vadovybė tą patį ilgąjį savaitgalį šaukia Toronte Antrąjį Pasaulio Liet. Seimą. Seimo proga praplečia Kanados Liet. Dienos apimtį. Šiomet toji diena jau nebus vien Kanados ir JAV lietuvių šventė, bet viso laisvojo pasaulio tautiečių susitikimas. Taip, viso pasaulio, nes asmeniškai jame dalyvaus atstovai ne tik iš Kanados ir JAV, bet ir iš Europos, Pietų Amerikos ir net tolimosios Australijos. Jau vien tas faktas davė PLB valdybai pagrindo skelbti, kad Toronte Darbo Dienos savaitgalį įvyksta Pasaulio Lietuvių Diena.

• • •
Atsivėlgiant į plačios apimties pobūdį, visi tradiciniai Liet. Dienos punktai šiuo atveju taip pat įgauna kitokias proporcijas.

Pirmiausia — paskaita. Šiuo atveju ji bus ne viena, bet visas paskaitų ciklas, nusitęsiantis per dvi seimo posėdžių dienas. Kaip jau spaudoje skelbta, šios paskaitos palies visas gyvybiškai lietuviškojo gyvenimo išeivijoje problemas, pradėdant nuo padėties Tėvynėje, nuo būdų geriau surikiuoti laisvės kovą, ir toliau gilinantįs į mūsų kasdienio lietuviškojo gyvenimo sunkenybes, iškylančias jaunimo reikalus ir nesibaigiančią lėšų stoką viešiesiems reikalams. Pagaliau visos paskaitos bus susummuotos atsakymu į istoriniai-filosofinį klausimą: quo vadis mūsų išeivija?

Meninė Pasaulio Lietuvių Dienos programa, dalis taip pat verta savo vardo. Nesant galimybių šia proga suveikti skaitlingų meninių kolektyvų, pakviesti geriausi individualiniai menininkai — solistai, instrumentalistai, dainininkai, rašytojai. Labai sveikintina rengėjų mintis ta proga rodyti kuo mažesniais kanadiečių lietuvių menininkų. Tuo būdu ir girdėsime ir matysime svečius ne tik iš JA Valstybių, bet ir iš Europos bei Australijos.

Pagaliam pobūviui. Ramiais laisvės laikais jie mažiau būtu svarbūs, bet čia, svetimuose kraštuose, masiniai lietuvių susitikimai yra didelis ir negincijamas tautinio išsilaikymo faktoriai. Pobūviai šiuo atveju numatomi du — kiekvienas skirtingo pobūdžio.

• • •
Didžiųjų Pasaulio Liet. Dienų ruošia jau įpusėjusi. Dirbama rūpestingai ir įtemptai. Greitai prabėgs ir kelios likusios savaitės. O tada P. L. Dienos ir Seimo šeiminingai torontiečiai lietuvių atvers savo salį bei privačių namų duris ir pagal lietuvišką paprotį tars: „Prašom sveteliai“. A. R.

Kas naujo Kanadoje?

Parlamento nariai reikalauja algos pakilimo ir, atrodo, dar prieš parlamento vasaros atostogas tas bus padaryta. Šiuo metu parlamento nario atlyginimas yra \$10.000 metams. Reikalaujama \$15.000. Už pakilimą balsuos patys parlamento nariai, ko nėra jokio kito darbuotojų.

Finansų bendrovės yra grynai dvidešimto amžiaus padarinys. Praėjusiame šimtmetyje jų visai nebuvo. Kanadoje šiuo metu yra 175 įvairios finansų bendrovės su tūkstančiais skyrių visose miestuose. Iš 27 pačių didžiausių bendrovių, 10 yra atsiradusios tik nuo 1953 m.

Indėnų skaičius Kanadoje didėja, jiems įsijungiant į normalų civilinį gyvenimą. Šiuo metu Kanadoje yra 200.000 indėnų, iš kurių 75% gyvena rezervatuose. Rezervatų išlaikymas vyriausybei kainuoja maždaug 1/2 mil. dol. 1900 m. Kanadoje buvo tik 100.000 indėnų, ir per 60 m. jų skaičius padvigubėjo.

Dirbtiniai dažai maiste turėtų būti pašalinti ir uždrausti vartoti. — pareiškė sveikatos min. Judy LaMarsh. Šiuo metu daugumas maisto produktų yra dirbtinai dažomi. Pavyzdžiui, konservuotos arba sušaldytos vėšnios dažomos anglies skysčiu, kuris tokia pat žala daro organizmui, kaip ir cigaretės.

Sv. Lauryno jūrų kelias kelias susirūpinimo ir Kanadai ir JA V-bėms. Ji stantant buvo apskaičiuota, kad kelias išsimokės per 50 metų, tačiau skola kiekvienais metais didėja. Praėjusių metų pėnas buvo 9,5 mil. dol., tačiau vien nuosimčiai už statybos skolas siekė 15,4 mil. dol.

Tuo būdu skola kas metai didėja.

Vienintelis Kanados satelitas Alouette, paleistas praėjusiais metais, iššūso erdvėje apie 2000 metų. Satelitas skrenda 680 mylių aukštyje ir jau padarė 4000 apskridimų. Iš satelito gauta 335.000 įvairių užkordavimų magnetinėje juostoje. Keturi nauji satelitai ruošiami Kanadoje, kurie bus paleisti iš bazių JA Valstybės.

Senatvės pensijos iš 65 į 75 dol. mėnesiui bus pakeltos tik 1964 m. pavasarį. Vyriausybė studijuoja dar vieną visai naują pensijų planą, kuris būtų privalomas visiems ir pensijų dydis siektų iki \$175 mėnesiui.

Iškurti nauja ministerija, kuri vadinsis Industrijos Departamentas. Ministeriu paskirtas gabus Montrelio ekonomistas C. M. Drury, dabartinis krašto apsaugos tiekimo ministeris.

Reklamoms ir skelbimams šiame krašte teikiamas ypatingas dėmesys. Liberalų vyriausybė numato per metus tik įvairiems valdžios skelbimams išleisti 12,5 mil. dol.

JAV universitetuose studijuoja virš 7000 kanadiečių. Dauguma jų, baigę studijas, ir lieka JAV. Pagrindinė priežastis, kodėl studentai vyksta į JAV, yra pernelydvi Kanados universitetai ir didesni reikalavimai Kanadoje, kur dažnai be 60% iš 13-to skyriaus į universitetą patekti sunku. Praktika rodo, kad tie, kurie priimami ir su mažesniu standartu, JAV tampa gerais studentais.

40 mil. dol. vertės kviečių bus atiduota veltui baduojantiems kraštam, — pareiškė prekybos min. M. Sharp.

Prieš penkeris metus Niujorke susirūpinę Kanados lietuvių atstovai sprendžia klausimą, kaip sudaryti PLB centro valdybą Toronte. Iš kairės į dešinę — mons. dr. J. Tadarauškas (dalinai užstotas) iš Hamiltono, J. R. Simanavičius (Torontas), V. Januška (Windsoras), dr. J. Sungaila, PLB dabartinis pirmininkas, V. Meilus, PLB valdybos narys, K. Grigaitis, PLB valdybos sekretorius, J. Mikšys (Hamiltonas) ir J. Kardelis (Montrealis).

Dar apie partizanų kovas

Romanas „Gintaro jūra“

Netrukus, atrodo, bus užbaigtas spausdinti naujas sovietų romanas „Gintaro jūra“, kuriame vaizduojama 1950-ųjų metų „Miško brolių“ kova Latvijoje. Romanas parašytas rusų kalba ir spausdinamas tiesiogiai nuo šiuo metų pradžios didžiausiam Maskvos iliustruotam žurnale „Ogoniok“. Jo autoriai — rusas Nikolajus Asanovas ir latvis Jurius Sturitis. Kaip nurodoma paantraštyje, romanas parašytas „tikrų įvykių pėdsakais“.

Nėra abejonės, jog medžiaga paimta iš Čekos archyvų, bet literatūriškai laisvai apdorota. Daugeliu atžvalgų romanas priima savo metu „Tiesoje“ paskelbtą ir vėliau atskiru leidiniu lietuviškai ir rusiškai išleistą apybraižą „Vanagai iš anapus“.

Suminėti įvykiai ir asmenys šiuo metu jau nebūtinai jokios reikšmės sovietams, todėl jų bylos išimtos iš slaptųjų Čekos archyvų ir perduotos propagandistams, kad jie savaip užbaigtų čekistų darbą. Aišku, kad tuo būdu siekiama moralškai suniektinti fiziniai sunaikintųjų laisvės kovotojų atminimą ir didvyriškumo skraiste pridengti atvirai kovoti neįstengusių čekistų klastą. Tačiau tatau lengvai nevyksta.

Noromis nenoromis atsinaujina senos gilių žaizdos. Kas bent kiek iš arčiau yra išgyvenęs tą didžiųjų mūsų laikų Pabaltijaus laisvės kovos tragediją, nejučiomis, pro bolševikinio molo dūžius, už dirbtinių situacijų kompozicijos triukš, iš naujo regeli kraupia netolimų laikų tikrovę. Jau vien dėlto ne tik anapus, bet ir šiapus vėrta ta bolševikinė romana paskaityti. Ne visiems žinoma, prieinamas visų pirma dël rusų kalbos. Praverstų gera lietuviška santrauka.

Provokacinė klasta užsienyje
Čia juodu ant balto, kaip ir „Vanaguose iš anapus“, patys bolševikai parodo, jog pagrindiniai čekistų ginklas kovoje prieš partizanus buvo jų provokacinė klasta. Apsimetus partizanais, jie mezgė ryšius su užsieniu, siūsdami ten net savo agentus, tuo pačiu metu iš vidaus naikindami tikruosius partizanus.

Visa tai pavaizduojama gana smulkiai ir spalvingai, tačiau iš tikrųjų pati intriga nesudėtinga, būdinga įprastiniams šio žanro sovietų pasakojimams. Tai, kas pirmą kartą plačiau čia paliečiama, yra tie ryšiai, kuriuos savo metu palaikė suinteresuotosios Vakarų tarnybos. Nežinia, kokiais sumetimais sovietams pasirodė naudinga šiuo metu atskleisti kaikiuriuos šios istorijos lapus.

Nėra abejonės, jog, visiems tyliant, pirmasis prabilęs turi daug galimybių savajai versijai praplatinti.

J. GRIKIS
Mūsų korespondentas Švedijoje

Labai gailima žalykas, jog čia irgi daug kas atsitiko kojom apversta, tačiau apie tai sunku spresti, kol dar nepasisakė paliesiosios pusės. O toks pasisakymas yra reikalingas, nes patrijotinė visuomenė nei pavergtijo tėvynėje nei laisvame pasaulyje niekad nesiliaus reikalavusi, kad būtų galutinai nušviesti neaiškumai dël ginkluotojo laisvės kovų sąjūdžio nesėkmių, ir nustatyta kiekvieno atsakomybė.

Suprantama, jog svarbiausių kaltininkų reikia įieškoti Kremliuje, čekistų ir jų talkininkų eilėse. Tačiau eilė faktų rodo, kad pribrendo laikas atkreipti žvilgsnį ir į kaikiuriuos abejotinus žingsnius, kurie buvo daromi su kaikiurių vakariečių sluoksnių pagalba, jeigu ne tiesiog jų iniciatyva. Sovietams prabilus, jau nebeteikta pagrindo patogus pasiteisinimus, jog tylėjimu siekiama išvengti meškos patarnavimų.

Vakarams partizanai nerūpėjo
Jau „Vanagai iš anapus“ ir J. Deksinio pareiškimai labai aiškiai kalbina Vakarams, jog šiems visai nerūpėjo beviltiška laisvės kovotojų byla. Net priešingai. Neregėto krašto rezistencijos ryžtingumo dėka laisvąjį pasaulį pasiekė vadovaujantys asmenys, atstovavę ne kokioms nežymioms grupelėms, bet — pačių sovietų dabartiniams liudijimais — centralizuotam sąjūdžiui, nebuvo su derama pagarba traktuojami, net nesivaržant juos prilyginti pigiai žvalgybos agentų medžiagai.

Tokie yra sovietų kaltinimai, galbūt, skirti dėmesio nukreipimui nuo tikrųjų kaltininkų. Tačiau ir „Gintaro jūroje“ suminiama eilė faktų, kurie savaip ap sunkina ankstesnius.

Agentai Londone
Ten nurodoma pavardėmis ir pareigomis asmenys, kurie iš Londono mezgė ryšius. Minimie anglai, bet estai, latviai, lietuviai. Čekistų nusiusti žmonės savo ruožtu perdavinėję klaidingas žinias apie partizanų kovas. Jie ragino Vakarų centrus jokiu būdu nesiusti savo pasiuntinių tiesiog į miškus. Per čekistų agentus pirmiausia ir Vakarų buvo perduota bolševikinė versija, jog partizanų veikimas išmire, jog likę tik „plėšikai“ ir „žudikai“.

ATOSTOGŲ METU —
SEKANCIA SAVAITĖ „TEVIŠKĖS ŽIBURIAI“ NEISEIS.
PIRMAS POATOSTOGINIS
NUMERIS ISEIS
RUGPJŪČIO 13 DIENĄ.

jog patys vietiniai gyventojai prašo sov. organų pagalbos ir apsaugos ir jiems talkina... Jeigu tai tiesa, kokios reikšmės tolesniam laisvės kovotojų likimui? Tuo tikiu „ryšiai“ ir ju „žinios“? Tai tik vienas iš daugelio klausimų, kuriuos anksčiau ar vėliau teks atsakyti.

Kyla paslapties uždanga
Bėgantis laikas daug ką apneša užmiršimo dulkėmis, bet tik ne nusikaltimus! Lietuvių partizanų tikroji byla dar tik prasideda. Visi bolševikų smurto ir propagandos karštingieji veiksmai rodo, kad jie ir patys tatau jaučia. Pamažu uždanga ir čia pakyla. Plyštanti tylos uždanga.

Stockholme leidžiamas estų kalicijos savaitis „Teataja“, ryšium su buv. Lietuvos partizanų Pranciškaus Prūsaičio (ne Prūsaičio, kaip paskelbta „TZ“ nr. 27) sušaudymu, informavo savo skaitytojus, jog toji žinia sukelėsi protesto balsų italų spaudoje. Tai krias laisvojo pasaulio akys, kai jaudinamasi dël ispanų komunisto Grimauro mirio pamerkimu, bet nematoma, kaip naikinami žmonės vien tik už tai, kad jie kovojo su savo krašto okupantais.

Ta pačia proga „Teataja“ pažymėjo, jog 1944-1951 m. lietuvių vedė platus mato partizanų karą. Ta kova vyko, kaip rodo pernai paskelbta sov. medžiaga, ir vėliau Lietuvos šiaurėje, kaip rašoma, partizanų veikla baigėsi 1951 m., tačiau dar 1952 m. slautė kovos su čekistais. Minimie veiksmai Kuprelisčio ir Pandėlio apylinkėse 1953 m. partizanų Juozo Stasiūno žuimas 1954 m. ir Jono Baltušio sugavimas 1955 metais.

Komisija dviem Kanados kultūrom studijuoti

Seniai žadėtoji komisija dviem Kanados kultūrom studijuoti pagaliau iškurti liepos 22 d. šitokios sudėties: pirmininkai — A. Lau-rendau, Montrelio dienraščio Le Devoir redaktorius, ir D. Dun-ton, Otavos Carleton un-to prezidentas; nariai — Rev. C. Cormier, sv. Juozapo un-to, N.B., prezidentas, R. Frith, advokatas iš Toronto (liberalas), J. L. Gagnon, žurnalistas ir redaktorius iš Montrelio, p-nia G. Laing, mokytoja iš Calgary, J. Marchaud, Montrelio darbo unijū veikėjas, J. B. Rudnyckij, ukrainietis profesorius iš Manitobos un-to, F. R. Scott, advokatas iš Montrelio ir P. Wyszynski, lenkas profesorius iš Otavos un-to.

Komisijos nariai darbo metu gaus po \$100 dieną.

Paskelbus šį komisijos sąstatą Federaliniame Parlamente, opozicijos vadas J. Diefenbaker tuoj iškelė protestą, kad komisijoje

Savaitės įvykiai

SU SOVIETŲ RUSIJA PASIRASYTA SUTARTIS. Sutartis dël atominių ginklų bandymo ore, vandenį ir kitose vietovėse sustabdymo pasiekta tarp Amerikos, Britanijos ir Rusijos. JAV sekretorius Rusk ir Anglijos užs. r. min. lordas Home ją pasirašė Maskvoje savo vyriausybės vardu. Dabar ji eis į parlamentus ratifikavimui. Manoma, kad tai yra pradžia kitoms sutartims. Maskva, po aiškaus nesutarimo su Kinija, yra sukalbama ir stengsis su Vakarais nors išoriai sugyventi taikoje. Jau kalbama ir apie šaltojo karo sušvelnėjimą.

Amerikos prezidentas Kennedys po sutarties pasirašymo išsireiškė, kad tai yra „pirmas žingsnis prie taikos, vienas žingsnis prie proto ir vienas žingsnis nuo karo“. Mums atrodo, kad sutartis neišsprendžia konfliktų, nepašalina karo pavojaus, nesu-naikina komunistiškų ambicijų, ir to dëlai ji negali sustabdyti ne tolimosnio ginklavimosi.

Tuo tarpu Baltieji Rūmai gaus daug sveikinimo telegramų, giriančių Amerikos politiką. Kitos valstybės siūlos prisidėti prie sutarties. Vienos iš pirmųjų yra Indija ir Kanada, kurios neturi jokių atominių ginklų. Anglijos derybininkas lordas Hailsham parvėžė Chruščiovo kvietimą susitikti ši rudenį paties vadams. Anglijai, ir ypač Macmillanui, patyrusiam daug žalos iš skandalo su jos gynybos min. Profumo, rūpi derybos su rusais. Jie mano, kad tuo bent dalinai sušvelnins savo nesėkmes.

Niksonas, buvęs JAV vice-prezidentas, lankydamsis rytiniame Berlyne du kartus, pasilikto tuo pačiu Niksonu: paklaustas vietinio žurnalisto apie negrų persekiojimą Amerikoje ir apie nacius žonglžduos vakarinėje Vokietijoje, jis greitai atsakė: „Vakaruose mes žmonių neužmėsiname, kaip jūs tai darote“. Kada žurnalistas paneigė Niksono kaltinimą, šis stačiai užstrėkė: „Taip, taip — jūs, komunistai, žudote žmones, norinčius pabėgti per sieną“.

Vėliau jis dar pasakė, kad respublikonų vyriausybė, jei ji būtų prie valdžios, būtų daugiau pozityvi pavergtųjų tautų reikale ir daugiau spautų dël grąžinimo joms laisvės.

Sprendama sunkias problemas užsienyje, Amerika kencia ir viduje. Brooklyne vėl buvo negrų riaušės, kurių metu areštuota per 80 asmenų, jų tarpe 24 dvasiška. Idomu, kad nors komunistai stengiasi pridėti ir savo ranką prie negrų judėjimo, bet ligi šiol jų įtaka nepastebėta. Negrai savo planus vykdo savistoviai, nesileisdami į jokias kombinacijas su komunistais, nes tuo jie tik susilpnintų savo eiles, ir duotu progos visą judėjimą suniekinoti.

Susilpnioję Kubos ponai re-sulipacionieriai nežino kur r-sidėti. Įvyks seniai bendru-siems ginčams tarp rusų ir kinie-čių komunistų ir dabar jau vie-šai pasireiškus nesutarimams ir net nerandant bendros kalbos, kitiems mažiems komunistams kyla didelis galvosūkis: su kuo eiti? Kubos vicepremjeras, išti-kimas komunistas Guevara, skel-bia šioje kovoje neutralitą, nes

JT Saugumo Taryboje vyko karštos kalbos dël Portugalijos kolonijų Afrikoje. Ghanos, Maroko ir Filipinų atstovai pateikė rezoliuciją, kviečiančią visas tautas susilaikyti nuo tiekimo ginklų Portugalijai. Reikalaujama ištraukti Portugalijos kariuomenę iš Afrikos kolonijų — Angolos, Mozambiko ir Gvinėjos. Taip pat reikalaujama pradėti derybas dël perdavimo valdžios vietiniams. Ruskis Fedorenko reikalauja, kad Portugalijos imperija būtų likviduota dar šiais metais. (O kada turi būti likviduota Rusijos vergų imperija?).

Europos ūkinės Bendruomenės valstybės darbininkų skaičius vis didėja, bedarbių nėra. Dirbančiųjų skaičius čia siekia 73,6 milijonų, tuo tarpu Amerikoje tik 71,9 mil.

Britanija priima Europos ūkinės Bendruomenės pasiūlymą vesti reguliarius pasikalbėjimus politiniams ir ūkiniams tikslais.

Venezueloje teroristai - komunistai užpuolė Caracas kalėjimą, ir 600 kalinių pabėgo. Sumišimo metu 7 asmenys žuvo.

Baisus žemės drebejimas

Pereita penktadienį Jugoslavijos kurortinį miestą Skopje nusiaubė netikėtas žemės drebejimas. Iki šiol jau užregistruota apie 700 žuvusių. Per 20 sekundžių sugriauta daugiau negu pusė miesto namų, apie 170.000 gyventojų liko be pastogės. Šimtai sužeistųjų ištraukti iš griuvėsių. Kaikurie išbuvo užgriauti net porą parų ir išgelbėti beveik be sąmonės. Visai sugriuvo didžiulis liuksusinis viešbutis užsienie-čiams, kuriame buvo ir kanadie-čių - makedoniečių, nuvykusių aplankyti senosios tėvynės.

Paskutinėmis žiniomis. Skopje rajone įvyko naujų, nors ne tokių stiprių, sukrėtimų. Iš visų valstijų, esančių Vakaruose, eina žinios apie organizavimą bei siuntimą skubios pagalbos nukentėjusiems.

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
Redaktorius: K. dr. Pr. Gaidamavičius; pavaduotojas: A. Rinkūnas
Metinė prenumerata \$5, pusmetinė — \$3. Remėjo metų prenumerata \$10
Skelbimai ruošiami numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai teikiami redakcijos nuostata. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian R. Catholic Cultural Society of Canada
Subscription rates: \$5 per year, \$3 per 6 months.
Deadline for advertisements — Thursday
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa,
and for payment of postage in cash.

941 Dundas Street West, Toronto-3, Ontario, Canada
Tel. 368-6813

Religiniam gyvenime

• Lietuvos vyčių suvažiavimas. Šiais metais Lietuvos vyčių organizacijos narių metinis suvažiavimas įvyksta Bostone, Bradford viešbutyje, rugpjūčio 14-18 dienomis.

• Religinė simfonija. Prancūzijos radijo fonas paprasčiausiu prancūzų kompozitoriu Darius Milhaud sukurti naują simfoniją, kuri iliustruotų paskutinę popiežiaus Jono XXIII encikliką "Pacem in Terris". Prof. Milhaud iki šiol yra sukūręs 11 simfonijų.

• Pagerbtas Kalifornijos misionierius. JAV Senatas priėmė sprendimą, kuriuo Finansų departamentas yra autorizuojamas nukalti specialius medalius, minint Kalifornijos misionierių ir garsiuosius misionierius Jono XXIII encikliką "Pacem in Terris". Prof. Milhaud iki šiol yra sukūręs 11 simfonijų.

• Vėlesni pašaukimai kunigystėn. Bostone veikia šv. Pilypo Neri vardo mokykla, kurios tikslas paruošti teologijos studijoms vyresnio amžiaus vyrus, norinčius siekti kunigystės. Tarp 76 asmenų, šiais metais baigusiu šią mokyklą, buvo įvairių profesijų atstovų — imtynininkas, nėrimo instruktorius, buvęs Episkopalo pastorius, bankininkas, TV vaidinimų rašytojas ir nemažai JAV karo veteranų. Nuo mokyklos pradžios 1946 m. iki dabar ją baigė 1410 asmenų. Iš jų 362 jau įšventinti kunigais, o 360 tęsia teologijos studijas.

• Komunizmo kova prieš religiją. Visuotiniame komunistų partijos centrinio komiteto susirinkime Kremluje, Leonid F. Iljčev, partijos ideologas, savo trijų valandų kalbą pabrėžė ypatingą reikšmę griebtis aktyvios kovos prieš religiją. Jo nuomone, negali būti jokios taikos ideologijos koegzistencijos. Kalbėtojas tvirtino, kad religija esanti didžiausias Sovietų Sąjungos mokslineis pavojus priešais, kad religija žūstanti pati savaime, be ypatingo komunizmo pastangų. Iljčev nuomone, reikią griebtis aktyvios kovos prieš tikėjimą ir visas religijas.

• Naujas ateistinis sąjūdis JA Valstybė. Ateistinių pažiūrų Madalyn Murray, iki šiol sėkmingai kovojusi prieš šv. Rašto skaitymą ir maldą JAV viešosiose mokyklose, pareiškė dabar visas savo pastangas nukreipsianti materializmo skleidimui. Šių metų liepos 1 d. ji oficialiai įkūrė naują organizaciją "Other Americans, Inc." su centru Kanساس valstyje. Netoli Stockton, Kans., organizacija nusipirko 160 akrų žemės, kur bus pastatyta universitetas, informacinis centras, radijo stotis, spaustuve ir senelių prieglauda. Iki šiol

Įvairių siuntinių persiuntimo
Lietuvių įstaiga

BALTIC
EXPORTING CO.

849 College Street,
Toronto 4, Ont., Canada
Telefonas LE 1-3098

Šių metų atostogoms bus uždaryta
nuo rugpjūčio mėn. 1 d. iki rugpjūčio
mėn. 17 d. imamai. Pradėsime vėl
darbą rugpjūčio mėn. 19 dieną.

VEDIMAS GALVA

Stiprus skersvėjai JAV-bėse

VIDAUS IR UZSIENIO POLITIKOJE PERGYVENAMI RYŠKŲ SUSIKIRTIMAI

Kai dar tebeaidėjo JAV prez. J. F. Kennedy kėlinės Europoje sėkmės ir nesėkmės vertinimai, rimtas slogutis atsluogė ir drąsio vidū. JAV prezidento pakti siūlymai neretai atsidaužė ongrėse lyg žirniai į sieną. Šiuo metu JAV kongrese vyrauja deokratai, tačiau jie dažnai atmeta savos partijos prezidento esminius sumanymus.

Kiekvienas asmuo, nežiurint jo alios stiprumo, protarpais suvyruoja, tačiau svyravimai išlytinami. Prez. J. F. Kennedy ne ik svyruoja, bet veikia sau prieštaraujamas. JAV politikos prieštaravimai sako, kad vyriausios politikos vairotojas neaprepi klausimų visumos. Neretai atvejais jis pasimetia vidurkelyje, lyg Vašingtone politika būtų rikiuojama ne vieno, bet kelių, tarpusavyje nesutariančių, prezidentų.

Rasiniai sambrūzdžiai

Jau ne pirmą kartą negrai kelia riaušes. 1919 m. vasarą jie grūmėsi ypač Čikagoje ir Vašingtone su baltaisiais. Rasių riaušės 1943 m. Detroite užuštė 34 asmenys. Anuo metu negrai kovojo dėl savo teisių atskirose vietovėse. Dabar, nors jų vadovai dar nesutaria dėl taktikos, visa kraštą užliejo neramumai. Anuo metu atskirose vietovėse jie kovojo dėl vietinių reikalų. Šiuo metu visame krašte virs 20 mil. negrų siekia to paties tikslo: lygių teisių darbovietėje, mokykloje ir gyvenvietėje. Anuo metu jie teižojo fizinę jėgą, šiuo metu panaudoja kiekvieną priemonę savo kovojai. Negrų masės dabar jau vadovauja ju šviesuomenė. Niujorkietis Lawrence graso negrų laivams sulaukyti viešajai susisiekimui, kai Mississippi gubernatoria tvirtina, kad Kongresas, priimdamas JAV prezidento pateiktą lygių teisių įstatymą, sustiprins komunistinį suokalbį krašte. "Jei nuogastautie 500.000 negrų eisenos Vašingtone, priimkite įstatymą, ir iūs trūsis 100 mil. įpykintų amerikiečių".

Prezidentas siūlo įstatymą, bet Kongresas tyli ir laukia. Tai rodo, kad prezidento siūlytas įstatymas jau užtiko kliūtis.

Socialinė nerimastis

Pastaruoju metu streikų bangos vėl padazėjo. Juos išsaukė eile priežasčių, bet šiuo tarpu daugiausia lemia pramonės mechanizavimas. Palyginti lengvai susitarė bendrovės su transporto darbininkų sąjunga, lėktuvų ar telegrafo tarnautojais. Gana ilgai užtruko Niujorko spaustuvių darbininkų streikas. Dar didesni siurūpinimą kelia susikirtimas tarp geležinkelio bendrovių, kurios mechanizuojamos traukinių patarnavimus, nutarė liepos 11 d. atleisti 67.000 darbininkų, daugiausia kūrėjų. Darbdaviai žadėjo, jei atleistių apmokėti kitiems darbams, bet darbininkai jau buvo paskelbę streiką liepos 10 d. Šis reikalas atidėtas kuriam laikui, bet neįspėstas.

Geležinkelio bendrovės skundžiasi pajamų sumažėjimu, bando lygiagrečiai linijas sujungti ir patarnavimus mechanizuoti. Bendrovės tariasi turį laisvę šeiminkauti imonėse, tačiau darbininkų sąjungos tvirtina turinčios teisę streikuoti. Dėl streiko teisės darbininkai atmetė ir JAV prezidento siūlymą abiems pusėms pasinaudoti tarpininku.

Dar neseniai prezidentas skatino imones mechanizuoti gamybą, kad pajęgtų rungtis su kitais kraštais. Bet tai išsaukė nedarbą. Gyventojų ir darbo jėgos prieaugis yra spartesnis už darbo jėgos paklausą. Šiuo metu aptartos priemonės nedarbui sumažinti nedavė laukto išdavo. Numatoma, kad ateityje padėtis dar blogės, ir kas metai bedarbių skaičius padidės 1 mil. Rimto rūpesčio verti darbininkų sąjungos vis didesni reikalavimai: didesnio atlyginimo, trumpesnės darbo savaitės ir ilgesni atostogų.

Rūpesčiai dėl dolerio

JAV prezidentas pastarosios kėlinės metu Europoje nurodė, kad mes privalome išspresti dolerio klausimą, jei norime, kad pastarasis bus tvarkytų. Tai, dolerio klausimas vėl iškilio. Jo vertės ir aukso išplaukimo klausimai susiję su pagalba, teikiama ūkiškai atsilikusiems kraštais, karinėmis išlaidomis užsienyje, o vėliau užtiktinu gamybos augimu, vadinamu ūkiniu stingingu. Šie klausimai rimtai

svarstomi, tačiau vis dar nesutarimas tikras vaistas. Prisimename mas net ir dolerio nuvertinimas Tiesa, tam kartui jis pagelbėtų bet neįsprendžia aukso išteklų pstatovumo. Bent šiuo metu svarbiausias JAV išvežio didinimas susidūrė su kliūtimis. Vasarotojai ir keliauninkai praėjusiais metais išleido 2,5 bil. dol., kai užsieniečiai teatvė 1 bil. dol. JAV nenoromis gali būti privirstos siaurinti įvežimą ir rimtai peržiūrėti kitas mokesčių balanso skiltis. Šiuo metu susilaikoma žygiu, vengiant blogo išpūdo svetur.

Kėlinė į Europą

Šiu krašto negerovių ženkle JAV prez. J. F. Kennedy vyko į Europą, kurioje jis buvo nevienodai priimtas. Šis kancelerio kėde beatsveikinantis K. Adenaueris buvo svingingiausias. Bonnėje susitarė visais esminiais klausimais. Vokietiai ji suko pakihoje nuotaikoje, suteikė tiesioginę prasmę jo pareikškimams, imtinai: "Ich bin Berliner". Tačiau tas pats prezidentas visai neseniai buvo šnekęs apie glaudesni sambūvį su sovietais, pačiu didžiausiu vokiečių priešu.

Suo metu lemia ne pareikšimai, bet tikrovės siektai. Vienas esminių prezidento tikslų buvo palažiti prancūzų užsispyrimą neįsileidžiant Britanijos ir ūkinę Europos Bendruomenę ir užsklendžiant duris JAV gaminiams Europos rinkoje. JAV prezidentas dalinai atsiekė tikslą Vokietijoje, bet vargu jis ka laimėio kitor. Nėra reikalo užsiminti Paryžių, nes net politines suirutes pergyvenantis Londonas ir Roma liko jam santūrius ir šalti.

Prezidentas, ypač Vokietijoje, buvo jausmingas, tačiau nukrapščius blonutėli į ausmų sluogsnį, padėtis ir ten liko nepasikeitusi. Vietoje pasitarimų su De Gaulle, pasirinktas būdas jam iskaudinti nieko gero nežada JAV ir Europai. JAV bių prezidento amerikiečių laisvės siejimas su eurooiečių laisve kelia klausimą: o kur Lietuva. Latvija. Estija ir eile kitų ruso valdomų kraštų, ar ne Europoje? Ir ši karta JAV prezidentas pasirinko akligatvį politiką: žadėti ir likti abejingų dėl ištęsimio.

JUSKELIS

ATOSTOGOS ISPANIJOJE IR
PORTUGALIOJE 1963 METŲ PAVASARĮ

Karališkoje Lisabonoje, Portugalijoje

Lisabona, Portugalijos sostinė, didelis gražus miestas, ištisai atstatytas po 1755 m. žemės drebėjimo. Tik vienas pastatas, būtent šv. Jeronimo didelė katedra ir vienuolynas iš 14 šimtmečio, stebuklingai liko nepažeistas. Si katedra yra netoli Tagus upės, čia tarp kitko laidojami žymieji Portugalijos vyrai. Mieste yra vienas gražiausių subtropinių uodų pasaulyje, išsitiesęs prieš kalną, buvusio granito kasykloj. Sodas yra uždegtas vielių stogu, kad lietus užlytų, bet neįleistų per daug vejo bei saulės. Ten yra didelė estrada koncertams bei iškilinėms. Syki į metus šv. Antano dienoje, miesto valdyba savo lešomis surengia be jokio užmokeščio didelį bankietą, su muzika, šokiais ir dovanomis, skirtomis jaunavedžiams, kurių vestuvės įvyksta šiame sode. Įvairūs prekybininkai irgi prisideda su dovanomis. Jaunieji, nori gauti dovanas, turi užsiregistruoti prieš kelius mėnesius. Iki 50 porų kasmet čia tuokiasi, ir ta diena tampa viso miesto iškilminga švente. Turtiniga ir nepaprasta kolekcijs senovinių paukuotųjų vežimų, kairurie kelių šimtmečių senumo, yra Tautiniam Vežimų Muzejuje. Pajūry, netoli Lisabonos, yra garsus kurortas Estoril, kur buvusieji karališkos kilmės ir kiti turtuoliai gyvena. Sintra, buvusi Portugalijos karalių vasaros rezidencija, esanti netoli nuo Estoril, yra arabų stiliaus, su fontanais. Du didžiausi kambarai, baltelių formos, iškile virš buvusios karališkos virtuvės, kur ištisi jaučiai buvo keptami ant sukamų virbalu. Lisabonos krautuose daug gražių aukšinių dalyku, keramikos, rankdarbių ir kt. Didžiausio masto cementinė Kristaus statula stovi ant kalnelio, kitą pusę upės. Ji buvo pastatyta portugalų tautos kaip padėka už Portugalijos išgelbėjimą nuo II D. karo audros. Lisabona pavasari turi tam tikrą malonų kvapą ore.

Sevilla — Kolumbo karsto miestas Ispanijoje
Sevilla — linksmas, gražus miestas pietų Ispanijoje. Ten yra didžiulė gotikos katedra iš 15 šimtmečio, pastatyta ant buvusios arabų mečetės vietos. Salia ka-

tedros stovi gražus varpinės bokštas Giralda iš 12-jo šimtmečio, buvęs minaretas. Užkopti ir viršų yra tik rampa, išklotaplutomis. Katedroje yra Kolumbo karstas, kuris laikomas ant keturių vyrų pečių, kokia 15 pėdų nuo grindų. Karališkoje koplyčioje yra dar vienas karstas — šventojo Ferdinando.

Buvęs karalių dvaras gana gražios arabų architektūros. Pagal arabų paprotį, labai ištaigingai dekoruotas viduje, su spalvinga keramika, gobelenais, tapyba ir baldais. Soduose rožės žydi visus metus. Pilna palmių, apelsinų, citrinų ir alyvų medžių.

Cordoba — buvusi arabų sostinė

Kai arabai valdė didelę dalį Ispanijos viduramžių laikais, čia buvo jų sostinė. Daug pastatų yra užlikusių nuo anų laikų. Žymiausia yra 1000 metų senumo mečetė, paversta katalikų katedra, nesugriauant seno pastato, kaip kad tai padaryta su dauguma bažnyčių Ispanijoje, išvius arabus 1492 m. karaliaus Ferdinando ir karalienės Isabelos laikais. Cordoba garši odu pramone, ir, sakoma, geriausi bulių kovotojai kilę iš ten. Cordobos katedra yra ypatinga tuo, kad ten sudiduria dvi skirtingos kultūros viename pastate. Vieta, kur šventoji mahometų knyga Koranas buvo skaitomas, palikta kaip buvus, tarp daugelio altorių ir koplyčių. Cordoboj, kaip ir daugelyje kitų Ispanijos miestų, yra daug labai siaurų gatvių, kur tik asilas tegali su našta praeiti. Aplink didelius kiemus pastatyta net iki 20 atskirų butų, su bendru šuliniu. Kiemas ir sienos padabintos gelėmis. Gražiausi kiamai gauna pinigines dovanas.

Granada — arabų kultūros pažiba

Granada yra išsiklosčius prie snieguotų Sierra Nevada kalnų. Garsi savo Alhambra, buv. arabų tvirtovė iš 9-jo šimtmečio, su neįsąskaitytai kruopščiai išdirbtomis lubomis, mozaika, keramika, subtropiniais sodais, fontanais ir t.t. Granada yra garsi savo mantilomis, puikiomis rankų darbo šilkų skarelemis.

Vaziuojant per kalnuotas vietas, Ispanijoje matyti daug uo-

lų, akmenuotų plotų, mažai kur bokštas Giralda iš 12-jo šimtmečio, buvęs minaretas. Užkopti ir viršų yra tik rampa, išklotaplutomis. Katedroje yra Kolumbo karstas, kuris laikomas ant keturių vyrų pečių, kokia 15 pėdų nuo grindų. Karališkoje koplyčioje yra dar vienas karstas — šventojo Ferdinando.

Buvęs karalių dvaras gana gražios arabų architektūros. Pagal arabų paprotį, labai ištaigingai dekoruotas viduje, su spalvinga keramika, gobelenais, tapyba ir baldais. Soduose rožės žydi visus metus. Pilna palmių, apelsinų, citrinų ir alyvų medžių.

Valencija — bažnytinis turtų miestas

Valencija yra trečias didum miestas Ispanijoje. Šioje provincijoje žemė gana derlinga, ir čia išsikūrusios geriausios apelsinų plantacijos. Miestas didžiujasi savo didinga 14-jo šimtmečio katedra, su daug labai vertingų tapybų, ir koplyčia, kur yra, kaip sakoma, originalus "Holy Grail" kielikas, padarytas iš aukso ir brangaus akmens. Tas kielikas, tikima, buvo vartojamas Kristaus paskutinėje vakarienėje. Kiekviena katedra Ispanijoje turi taip vadinamą bažnytinio turto muziejį, kur išstatyta daug įvairių religinių dalykų, padarytų senųjų ir dabartinių meistrų — kielikais, kryžiais, karūnos, monstrancijos (kaikuriuos labai didelės ir sunkios, iš sidabro ir aukso, su deimantais), seni paveikslai, Kristaus statulos iš dramblio kaulo, praeities vaskų rūbai ir t.t. (B.d.)

Naujosios valstybės

TUNISIJA

V. ZALATORIUS

Senos praeities kraštas

Salia Jungtinės Arabų Respublikos (Egipto), Tunisija yra seniausias kultūros židinys Afrikoje. Dar gerokai prieš Kristaus gimimą, iš čia savo prekybą Viduržemio jūroje jau varė finikiečiai. Vėliau Tunisija buvo nelaimingo romėnų prieš Kartagenos širdis. Nuo 146 m. pr. Kr. dabartinė Tunisija valdė romėnai ir iš čia vedavo į Romą duoną savo žaidimams stebinioms minioms. Be to, Tunisiją valdė ir vandalai, ir arabai, ir turkai, ir ispanai. Arabai buvo sėkmingiausi, ir šandien Tunisija yra viena iš arabiskiausių valstybių Afrikoje, arabiskesnė net ir už Alžiriją.

Žmonės ir darbai

Be arabų čia dar gyvena koks 100.000 prancūzų ir koks 70.000 italų. Prieš Izraelio valstybės išsteigimą 1948 m., Tunisijoje gyveno 120.000 žydų. Po išsteigimo 90.000 išsikraustė, ypač, kai kraštas tapo nepriklausomas ir pradėjo derinti savo politiką prie Arabų Lygos politikos, kuri buvo griežtai antižydiška.

Tunisija yra pati šiauriausia Afrikos valstybė. Jos Bizerto uostas yra tokiame pat geografiname augštyje kaip pietinė Ispanija, Graikija ir Turkija, tik pusantro šimto mylių nuo Sicilijos salos. Didžiausias miestas ir sostinė yra Tunisas su beveik 700.000 gyv. Jis toli pralenkia antrą pagal dydį Sfakso uostą su 65.000 ir Bizertą su 44.000 gyv.

Viso Tunisijoje gyvena 4/4 milijono gyventojų už Lietuvą dvigubai didesniais plotu. Žmonės daugiausia verčiasi žemdirbyste, nors nemaža dalis pragyvena iš žuiklavimo. Augina kviečius, vynuoges, alyvos vaisius ir datules. Iš gamtos turtų didžiausi yra fosfato klodai, kuriuos perdirba ir trąšas, o taip pat naudoja medicinoje ir šiaip cheminėje pramonėje, kur reikia fosforo.

Kelias į nepriklausomybę

Prancūzai išvaldė Tunisiją nuo 1881 m. iki nepriklausomybės suteikimo 1956 m. Santykiai tarp šių dviejų valstybių buvo gerokai pasilę 1961 m., kai nekantrūs tunisiečiai bandė jėga įvesti prancūzus iš Bizerto karobazės. Pernai diplomatiniai santykiai vėl buvo atstatyti.

Paskutiniojo karo metu Tunisijos prancūzų administratoriai liko ištikimi su vokiečiais bendradarbiausiais Prancūzijos Višy

vyriausybei. Kai 1942 m. sąjungininkai išsikėlė Alžirijoje, o anglų daliniai pradėjo spausti vokiečių ir italų igulas iš Libijos pusės, Tunisijoje vyko sunkios kovos. Ašies pajėgos kapituliuo Tunistijoje tik 1943 m. gegužės 12 dieną.

Šių dienų problemos

Visose naujose Afrikos valstybėse trūksta mokytų žmonių. Problemą taip pat sudaro ir tie, kurie tebesimoko. Štai 1.800 tunisiečių studijuoja vien tik Prancūzijoje. Du trečdaliai turi valdžios stipendijas, bet daugumas jų yra tai pačiai valdžiai priešingi. Tai rodo rinkimai į studentų valdybas.

Neseniai prezidento H. Burgibos vyriausybė, išprovokuota Prancūzijoje studijuojančių tunisiečių viešų rezoliucijų, kritikuojančių valdančiąją Neodesturo partiją, pareikalavo, kad Paryžiaus tunisiečiai studentai persirinktų savo valdybą. Jie taip padarė (kitai būtu netekę stipendijų), bet į valdybą ir vėl įsirinco visus "antineodesturininkus". Burgiba siuntė į Paryžių ir savo ministerius studentų perkalbėti ir sudarę sąlygas jiems nemokamai po Tunisiją pakeliauti vasaros atostogų metu, bet opozicija kaip tęsėsi, taip ir tebesitęsia.

Vienas politinių mokslų studentas savo ir draugų nuotaiką taip išaiškino: "Mes stebimės Burgibos atsiekimais ir nesame prieš jo valdžią, o tik norime teisės kritikai ir laisvoms diskusijoms. Tuo tarpu su mumis elgiamasi kaip su tautos priešiniais ir išdavikais".

Naujosiose Afrikos valstybėse daugumoje vyrauja viena politinė partija su aiškiomis ar paslėptomis diktatūrinėmis tendencijomis. Vakary universitetuose studijuojas jaunimas susipažįsta su laisvųjų kraštų tradicijomis ir nejuociamis sueina į konfliktą su savo kraštu diktatūromis.

Tunisiečiai Paryžiuje dar prikiša savo vyriausybei, kad ta per mažai skatina ūkinę pažangą. Daugumas jų kolegu, baigę mokslo ir grįžę namo, dėl senųjų valdininkų favorizavimo ir nepotizmo negauna jų žinias ir gabumus atitinkančio darbo.

Pagaliau Paryžiaus tunisiečius veikia ir komunistinė propaganda, kuri paprastai ragina viską nekomunistiškai griauti ir visiems nekomunistams priešintis.

Trisdešimt ketvirtoji rezoliucija

Kongresmanas Madden savo naujai įnešta rezoliucija reikalauja Lietuvai, Latvijai ir Estijai pilnos nepriklausomybės grąžinimo.

Los Angeles, Calif. — "Sovietai turi pasitraukti iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos, ir toms trims laisvė mylinčioms Pabaltijo respublikoms turi būti sugrąžinta laisvė ir nepriklausomybė", — kalbėjo kongresmanas Ray J. Madden (D.—Indiana), įnešdamas į Atstovų Rūmus naują rezoliuciją (H. Con. Res. 195) Pabaltijo valstybių laisvinimo reikalui. Kongresmanas Ray J. Madden šią rezoliuciją įnešė į JAV-bių Kongresą 1963 m. liepos mėn. 11 d., ir tai yra trisdešimt ketvirtoji rezoliucija virš minėtų klausimų.

Rezoliucijos įnešimo reikalui į kongresmaną Ray J. Madden buvo kreipėsi kml. kleb. Jonas Jutkevičius (Athol, Mass.), dr. Kazys Ambrozaitis (Portage, Ind.), dr. Jonas Paukštėlis (East Chicago, Ind.) ir kiti lietuviai. Kongresmanas Madden yra vienas iš didžiųjų Lietuvos bylos gynėjų Vašingtone; buvęs Kersteno komiteto narys; už nuopelnus kovojė už Lietuvos laisvę apdovanotas Lietuvos vyčių organizacijos medaliu (Knights of Lithuania Medal). Pristimkime kongresmaną Madden padėkos laiškučiais, adresuodami savo laiškus: The Honorable Ray J. Madden, House Office Building, Washington 25, D.C. IT.

Nelaimingi atsitikimai ūkiuose

Kaip jau minėjome, pereita savaitė (liepos 21-27) buvo saugumo ūkiuose savaitė. Ta proga buvo keliami ypatingai du pavojai. Pirmasis pavojus ūkių įvairiai susitelkę bedirbant su ūkiu įrankiais, tokiais kaip šaukštai, dirklės ir sunkios, iš sidabro ir aukso, su deimantais, seni paveikslai, Kristaus statulos iš dramblio kaulo, praeities vaskų rūbai ir t.t. (B.d.)

do, daugiausia nelaimių ūkiuose atsitinka dirbant su traktoriais. Kita didelė nelaimių kategorija yra kritimai, ypač nuo kopėčių ir nuo laiptų. Kopėčios visada turi būti gerame stovyje, dirbant tvirtai stovėti ant pagrindo ūkininkas turi porą dešimčių, ir jam tenka dirbti su jais įvairiais metų laikais ir prie įvairiausių sąlygų bei oro. Kaip statistika ro-

PLB SEIMO INFORMACIJA Nr. 4

1. Pasaulio Lietuvių Dienos

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimo proga, PLB valdyba skelbia 1963 m. rugpjūčio 30-31 ir rugsėjo 1 d. Pasaulio Lietuvių Dienomis.

2. PLB seimo programa (numatoma, dar gali keistis)

Pentadienį, rugpjūčio 30 d.

- 10 val. atidarymas — invokacija ir atidaromoji kalba.
- 10.15 prezidiumo sudarymas, seimo darbo reguliavimo priėmimas, darbotvarkės priėmimas, komisijų sudarymas, sveikinimai žodžiu.
- 10.45 PLB valdybos pirmininko ir Kultūros Tarybos pirmininko pranešimai, pranešimai iš atskirų kraštų, paklausimai.
- 2 val. Pietūs Priskelimo parapijoje.
- 3 val. Spaudos parodos atidarymas.
- 3.15 Pranešimas — Organizacinė PLB padėtis ir siūlomi pakeitimai (S. Barzdukas). Po to diskusijos dėl visų pranešimų.
- 5-6 Pranešimas — Lėšų telkimas (J. Jasaitis). Diskusijos.
- 8 val. Literatūros vakaras ir piano rečitalis (A. Kuprevičius).

Seštadienį, rugpjūčio 31 d.

- 9 val. Pranešimas — Peticija Jung. Tautoms (J. Kardelis). Diskusijos.
- 9.30 Pranešimas — PLB vaidmuo Lietuvos laisvinimo darbe (J. Matulionis). Diskusijos.
- 12 val. PLB konstitucijos papildymai bei pakeitimai.
- 1 val. Pietūs sv. Jono Kr. parapijoje.
- 2.30 Pranešimas — Jaunioji karta ir lietuvių išlaikymas (J. Adamkavičius). Diskusijos.
- 3.30 Pranešimas — Padėtis Lietuvoje (V. Vaitiekūnas).
- 4.15 Komisijų pranešimai ir PLB valdybos rinkimai.
- 7 val. Didysis pobūvis.

Be to, seštadienį vyks sporto rungtynės.

Sekmdienį, rugsėjo 1 d.

- 1.30 Iškilmingos pamaldos. R. katalikų pamaldos vyks Toronto arkivyskupijos katedroje.
- 3 val. Meno parodos atidarymas.
- 3.15 Akademija: baigiamoji paskaita — Lietuvių tautos likimas laiko ir istorijos perspektyvoje (S. Sužiedelis), rezoliucijų skaitymas, naujosios PLB valdybos pristatymas ir pirmininko žodis.
- 4 val. Garbės svečių (kelių) sveikinimai angliškai. Koncertas, kaip anksčiau skelbta.
- 9 val. Baigiamasis banketas.

3. Dalyviai

Gautos papildomos žinios, kad be kitų seime dalyvaus Vokietijos LB pirmininkas kun. dr. Aviza, žurn. K. Čibiras iš Urugvajaus ir sol. Vasiliausienė iš Australijos, kuri sekmdienio banketo metu atliks meninę programą.

4. Plakatas

Didelio formato PLB seimą skelbiančių trijų spalvų plakatas jau atspausdintas ir siunčiamas bendruomenių vienetais bei kitiems suinteresuotiems asmenims.

Informacinė komisija

Atstovai į PLB seimą iš Vokietijos

Iš Vokietijos atstovais į PLB seimą Kanadoje, Toronte, vyks Vokietijos kr. valdybos pirm. kun. dr. J. Aviza ir v-bos vicep.

KLB Kultūros Fondo informacija

Liepos 16 d. įvyko KLB Kultūros Fondo valdybos posėdis, kuriame buvo: 1. Patvirtinti KLB Fondo įgaliojimai: P. Augaitis, Tillsburg, K. Mileris, Hamilton, A. Stygiene, Windsor, J. Sarnickas, St. Catharines. 2. Perskaityti ataskaitai ir aplinkraščių. 3. Aptarta tolimesnė Mokytojų Dienų ruošimo eiga.

Vietovės, kurios dar nėra atskaičiusios ir aplinkraščių, kuriuos dar nėra paskyrusios KLB Fondo įgaliojimus, kuo skubiausiai kviečiamos tai padaryti. Tuo pat metu nuosirdžiai dėkojame tams kolonijoms, kurios jau prisituntę atsakymus.

A. B. Puserauskas, KLB KF Spaudos ir Inf. atstovas

Maskva lenktyniauja su Kinija

Sovietų Sąjunga ir raudonoji Kinija nutraukė savo pasitarimus, trukusius porą savaitę. Per tas derybas daugiausia vieni antrus kaltino negu tarėsi, tad pasibaigus vadinamiesiems pasitarimams prasidėjo tikras šaltasis karas.

Deryboms nutrūkus, Sovietų premjeras N. Chruščiovas ėmė tuoju stiprinti savo santykius su savo satelitais Europoje ir paskelbė planą aplankyti Vengriją. Jo projektas aplankyti Jugoslaviją š.m. rugsėjo mėnesį jau anksčiau buvo paskelbtas. Komekonio (komunistinės ekonomijos) konferencija jis jau šaukia šią savaitę — VII 22-27.

Raudonosios Kinijos delegacija, iš Maskvos išskridusi namo, Pekinge apkaltino sovietus "nepažabotais šmeižtais ir keiksmiais".

Kiniškasis Stalinas — Maotsetungas padarė retą vizitą Pekingo aerodromui ir pasveikino savo delegatus, grįžusius iš Maskvos

be susitarimo bei susitaikymo su sovietų kompartija ir vyriausybe. Kinų spauda atakavo sovietus ir pakartojo Pekingo pasiryžimą karinėmis priemonėmis skieisti komunistą.

Komunistų diplomatai Londono pranešė, kad Maskva įsėjusi Pekingą, kad jų sąjungos nugaraukalis — savitarpio pagalbos sutartis — gali būti numesta į atmatų dėžę, jei perdidelis Kinijos uolumas baigtusi karu.

Mongolijos ir visu, išskyrus Albaniją, Rytų Europos komunistinių valstybių šefai suvažiuojo į Maskvą VII. 24 d. ir formaliai konferuoją Savitarpio Ekonominės Pagalbos arba Komekom pakto plėtojė.

Spėjama, kad Kinija turės panašią konferenciją su savo satelitais — šiauriniu Vietnamu, šiaurės Korėja ir su Azijos nekomunistinių valstybių kompartijų vadais. Išskyrus Albaniją, Pekingas neturi satelitų Europoje, Afrikoje ir Amerikoje. J. Gs.

Tautybių atstovai susipažįsta su Kanados Valst. parodos tautybių pasirodymo programa. Sėdi iš kairės: F. Glogowski, lenkų laikraščio "Zwiazkowiec" redaktorius ir Etninės Spaudos Klubo pirmininkas; L. C. Powell, CNE vienas iš vadovų; J. F. Bassett, vienas iš Tautybių Meno Tarybos narių. Stovi: A. Zumb, kinietė, M. McCarthy, airė, L. Teres, ukrainietė ir C.D. Flynn, Tautybių Meno Tarybos sekr.

Tautybių vakaras Kanados valst. parodoje (CNE) Toronte

Kanados valst. parodoje (CNE) šiame būs įvykdytas tautinių grupių pasirodymas, kokio iki šiol dar nebuvo. Tam reikalui užimamas pagrindinis lauko teatras (Grandstand) visam Darbo Dienos (rugsėjo 2 d.) vakarui. Pasirodys apie 60 įvairių tautinių vienetų — chorų ir taut. šokių, išpildydami pusantros valandos programą. Programos pranešėju bus taip vadinamas Mr. Canada — John Fisher, Kanados šimt-

mečiui minėti komiteto vienas iš vadovų. Jis ne tik pakvies vienetus įeiti, bet duos plačius atliekamų dalykų paaiškinimus. Tuo būdu pro žiūrovo akis prabėgs visos Kanadoje gyvenančios tautos, pradedant nuo indėnų ir baigiant naujausiais pokario imigrantais.

Visa ši programa vadinama Nationbuilders '63. Jos organizatoriumi yra neseniai Toronto miesto burmistro D. Summer-

vile sudarytas komitetas tautybių menui globoti, vadinamas the Community Folk Art Council. Atskiras įėjimo mokestis į spektaklį nebus imamas.

Šiame pasirodyme dalyvauja ir lietuviai. Smulkesnių informacijų angliškai galima gauti pakambinus vakare ir Community Folk Art Council LE 4-8445 arba lietuviškai J. R. Simanavičiui, LE 4-1274, Torontas.

Komunistai džiaugiasi pavergtųjų tautų "artėjimu"

J. M. SIUGZDA

Rusų komunistų partijos centro komiteto teoretinis ir politinis žurnalas "Komunist" š.m. birželio mėn. laidoje talpina labai įdomų straipsnį apie rusų bolševizmo pavergtas tautas ir jų "artėjimą". Pereitais metais tuo reikalu buvo priimta programa. Tai buvo teorija. Dabar pasirodo ir praktika. Mums svarbu su tuo viskuo susipažinti, nes tai liečia ir mūsų pavertą tėvynę.

Pirmiausia patys rusų komunistai konstatuoja, kad pas juos yra pavergta daugiau kaip šimtas atskirų tautų ir tautelių ir kad tikrų rusų tute visoje "tėvynėje" yra tik 54,7% (faktinai jų yra dar mažiau). Į tą skaičių neįeina satelitai.

Antra, ir vėl, charakteringa, kad kiekvienas teigimas arba neigimas remiasi dviem autoritetais — Leninu arba Chruščiovu. Prareity buvo visur brukamas Stalinas, bet, išmetus šį "tautų mokytoją" į patvori, jojo autoritetu daugiau nesinaudojama. Taigi Nikita pirmiausia.

Toliau, kaip ir pridera geriems marksistams, viskas bazuojama ant ūkiško pagrindo ir principo. Tautų praeitis, tautų kultūra, tautų savitumai ir jų seni papročiai atmetami. Viskas išeina ir turi išeiti iš šiandieninio bendro ubagiškumo, kurį atnešė savistovių ūkių panaikinimas, atskirų verslų nusavinimas, kolchozų įsteigimas, visu žmonių pavertimas valstybės vergais. Tai viskas, kas yra bendro visiems žmonėms ir tautos, esančioms Rusijos vergijoje. Atrodo, kad komunistinės viršūnės jau yra išsitikinusios, jog tautų galvojimas taip pat turi būti vienodas. Nikita kalbėjo: "Jie (žmonės ir tautos) turi bendrą socialistinę tėvynę — Sovietų Sąjungą, bendrą ūkišką bazę — socialistinį ūkį, bendrą socialistinį — klasinę struktūrą, bendrą pa-

saulėžvalgą — marksizmą-leninizmą, bendrą tikslą — komunizmo kūrimą, daug bendrų dvasinių bruožų psichologijai". Tai gi vyksta "tautų suartėjimo procesas".

Viena iš pagrindinių tautų "artėjimo" žymių yra kalba. Nors partijos programa užtikrina dabar ir ateity "laisvą Sąjungos tautų kalbų augimą", bet rusų kalba vyrauja ir tapo jau "tarptautine kalba". Su džiaugsmu konstatuojama, kad per bendrą surašymą 10 milijonų asmenų iš kitų tautybių, ne rusų, pasisakė, kad jų "gimtoji" kalba yra rusų. Tai gi ir kalbos srity, kur "yra daugiausiai pastovumo", "plėtojamas tautų artėjimas". Tokio suartėjimo idealas yra tas, kad per sekančius surašinėjimus visos tautos šimtu procentu pasisakytų, kad jų "gimtoji" kalba yra rusų kalba. Tai šiandieninio okupanto idealas: surusinti visas tautas. Surusinti tuos visus 46% kitų tautų.

Partijos programos vykdymas turėtų daryti viską, kad tautų "artėjimo" perspektyvoje būtų einama prie "tautų suliejimo". "Tautų suartėjimas komunizmu kūrimo laikotarpį sudaro prielaidą jų suliejimui ateity".

Tikslas yra aiškus. Keliai vienodi. Ateity Rusijos komunistinė imperijoj tautų neturi būti. O jei kuri tauta norės atsispirti ir išlaikyti savitumą, tai ji bus apšaukta reakcioniere, buržuaziniu likučių perimta, nesuprantanti laiko reikalavimų. Jau dabar nurodomos priemonės tautos likviduoti: "auga asmenų skaičius, kurie savanoriškai keliai į kitas respublikas. Rezultate, lyginamasis svoris kairiųjų tautybių atskirose respublikose mažėja".

Kaip nemažes, jei rusų privažiuoja į tas respublikas ir praskiedžia pagrindinę respublikos tautą. O ateity jų praskiedimų bus dar daugiau. Lietuvoje tas jau senokai vykdoma: "savanoriai" išvažiuoja į "brolisikas respublikas". Kaip tie "savanoriai" ver-

buojami, gerai žinome. Lietuviai važiuoja kur nors į Uzbekiją. Jų vieton atvažiuoja rusai. Uzbekijoje užbėkų skaičius proporcingai mažėja, o galbūt ir jie kur nors "savanoriškai" keliauja. Lietuvoje mažiau. Lietuviai, Uzbekijoje mažiau užbėkų. Tokiu būdu ruskių tikslas skaičiams. Jau dabar autorius džiaugiasi, kad "respublikų sienos vis pameta turėtą reikšmę". Tam, kaip jie sako, padeda: "gyvenamojo lygio pakėlimas, panaikinimas rankų darbo, gėrybių geresnis paskirstymas, kainų teisinga politika, pakeitimasis kolchozose natūralaus atlyginimo piniginiu, panaikinimas privačių žemės sklypelių" (kurie faktinai išmaitina visus kolchozų vergus).

Tautų naikinimo procese kolchozams tenka pirmąjį reikšmę. "Pervedimas ūkininkijos ant socializmo begių pašalino buržuaziniai tautinių pažiūrų patį pagrindą". Ir kitų vietoj vėl pabrėžiama: "Ligi žemės ūkio kolektyvizacijos, stipriai reikškes tautinis uždumas". Dar toliau remiamasi senuoju Engelsu, kuris sakė: "Tik proletarai yra pajėgūs sunaikinti atskirumą".

Zinoma, visur akcentuojamas savanoriškas tautų apsievinėjimas komunistinėje imperijoje. Mes, lietuviai, gerai atsimename ir amžinai atsiminsime tą "savanoriškumą", kurį vykdė raudonoji armija su tankais ir durtuvais. O tuo savanoriškumu ir dabar kliebi visokie teoretikai ir tautų naikinimo adoratoriai.

"Dabartiniai tarptautiniai (tiksliau pasakius rusiškai) bruožai užima tarybinių žmonių charakterį tie tokią vietą, kad nėra galimybės tautų išlaikyti savitumą, darytis tos ar kitos tautos charakteristikos. Vieninteli skirtumas gali būti tik praeitis".

Ta praėjusi komunistams yra labai nepageidaujama. Bet tauta be praeities, be istorijos, yra tauta be nugarkaulio. To dėlai nusprantama, kad istorija ir praeitis yra komunistų naikinama. O jei jos negalima visai panaikinti, kaip tai yra su lietuvių tauta, tai stengiamasi padaryti ją tuo labiau rusišką, kas ir daroma nau-

(Nukelta į 4 psl.)

SKAUTŲ VYČIŲ SĄSKRYDIS jubilėjinėje stovykloje

LSS jubilėjinėje stovykloje Camp Child prie Plymouth, Mass. (pašto adresas: Lithuanian Boy Scouts Camp, Camp Child BAS RFD#2 Buzzards Bay, Mass.) rengiama didelė Brolijos skautų vyčių stovyklė.

Stovyklos metu rugpjūčio 24-25 d. LSB skautų vyčių pastovyklėje šaukiamas visuotinis skautų vyčių sąskrydis aptarti ir nustatyti LSB skautų vyčių veiklos gaires sekančioms penkiems me-

tams. Sąskrydį organizuoja ir jį praves LSB skautų vyčių skyriaus vedėjas s.v.p.s. dr. A. Avizienis. Sąskrydis prasidės šeštadienį nuo pietų ir tęsis iki tradicinio skautų vyčių laužo. Reikalui esant, bus tęsiamas sekmdienio rytą. Visi skautai vyčiai, negalintieji stovyklauti jubilėjinėje stovykloje, kviečiami gausiai dalyvauti sąskrydyje.

LSB stovyklos vadovas J. Br. Juodelis,

MARIJA IR LIETUVIŲ TAUTA

AL. GIMANTAS

Aušros Vartai N. P. Sv. Marijos šventovėje Vašingtone

Jei tiesa, kad per tūlus laikraščius "nepraėjo" straipsneliai čia mūsų nagrinėjama tema, tai, be abejonės, pakankamai liūdnas reiškiny. Juk, pagaliau, kam ne kam, bet jau mūsų pačių pirmine pareiga kiek galint plačiau išnagrinėti reikalą, kuris yra pakankamai svarbus ir didžios reikšmės ne vien tik lietuviškai katalikų bei, bet ir išvis lietuviškai reprezentacijai. Tuo tarpu, ar kam patiks ar ne, bet vis plačiau tautiečių tarpe kalbama, diskutuojama ir klausiamą, kodėl Vašingtono šventovėje — paminklinei lietuvių koplyčiai teikiamas ne Aušros Vartų, bet Siluvos Dievo Motinos vardas?

Jei šio bendradarbio turimos žinios yra tikslios, visoje eilėje lietuvių gyv. vietų, k.a. Los Angeles, Omahoje, Čikagoje, Detroito, Clevelande, Niujorke, Hamiltone, St. Catharines, Toronte ir dar kitur vis gausėja balsai, klausiantieji — kodėl? Kol kas iš šio klausimą ne vieno oficialaus paaiškinimo nesusilaukta. Atrodo, kad koplyčiai ruošti komitetą dar visiškai nebus pasiekę tie visi atbalsai, tautiečių nuomonės, pageidavimai, klausimai. Jei būtų pasiekę, netenka abejoti, vis jau būtume sulaukę to viso reikalo paaiškinimo.

Tiesa, kaip dabartinę "opoziciją" norėtų sieti su mūsų vilniečių sluogsniais. Vilniečių nuomone šiuo klausimu yra pakankamai aiški ir nedviprasmiška. Bet galima drąsiai teigti, kad mūsų keliamas reikalas turi pakankamai stiprų užnugarį, toli gražu, ne vien vilniečių tarpe.

Yra pakankamai skaudu, kai visuomenės tarpe (nežiūrint tikrų faktų) jau nekartą teko girdėti priekaištus mūsų dvasinei vyriausybei, apkaltinant ją pataikavimu lenkam, baimė ir t.t. Teko girdėti aiškinimų, kad ir Siluvos vardo parinkimas vietoje Vilniaus Aušros Vartų tėra tik įrodymas, kaip toli jau nusileista.

Cia, aišku, nereikėtų ir sustoti prie tokių teigimų absurdiškumo, nes jie vargiai ar atitinka tiesą. Bet, kita vertus, Vašingtone išties sudaroma puiki proga, nepasikartiosianti galimybė, kiek galint iškilniai įamžinti tiek lietuviškos katalikybės, tiek visos Lietuvos vardą. Tad, savaime suprantama, ši proga turėtų būti ir išnaudota ne 99, bet visu 100%.

Užtat, čia reikėtų labai gliai pergalvoti, pasverti visus argumentus, ir tik tada, surinkus kiek galint daugiau tautiečių nuotaukų ir pageidavimų, daryti galutinį sprendimą koplyčios vardą parinkant. Jei, kaip teigiama, lenkų panaši koplyčia bus šalia ar artimoje kaimynystėje miškes, tikrai būtų nedovanotina lietuviškąją nepavadinus Vilniaus Aušros Vartų vardu, nes, patinka ar ne, ryžantis tokioms didelėms išlaidoms, dedant tiek daug pastangų, jokių būdu negalima išleisti mūsų lietuviškojo propagandinio motyvo. Šiuo atveju, jis tik jau negalėtų būti nustumtas antraeilėn vieton. Lenkai, pagaliau, bene pirmą kartą, turėtų apsisprasti su mintimi, kad Lietuvos sostinė, jos svarbiausioji šventovė, yra lietuvių, nedaloma, neatskiriama, neatsiejama lietuviškosios teritorijos dalis. Ir Aušros Vartų Dievo Motinos koplyčia Jungtinių Valstybių sostinėje būtų gana vaizdžiu įrodymu, to tiliems lenkų sluogsniams vis dar nesuprantamo ir nesuvirškinamo fakto. Nebus nieko naujo tarus, kad lenkai visais įmonais būdais naudoja Bažnyčią ir jos institucijas savajai politikai, saviesiems kėslams, kurie, toli gražu, ne visada yra ir krikščioniški ir išvis katalikiški. Tad ir lietuviai vis jau turėtų išdrįsti bent vieną kartą visiški oficialiai ir drąsiai šį taip svarbų katalikišką reikalą — koplyčios iruošimą — panaudoti savajai "politikai", jei išvis žodis "politika" tinka ginti ir kelti svetimųjų tarpe savosios sostinės ir lietuvių tautos išmyiausios šventovės Aušros Vartų vardą. Čia jau turėtų būti ir mūsų visų supratimas, išitkinimas ir pareiga! Negali būti ir kalbos, kad tikrai būtų miela ir pravartu išgirsti, jei kas turi, ir kitokių argumentus. Tuo tarpu, šis autorius jau trečiuoju šia tema straipsneliu mūsų spaudoje siūlo tik Aušros Vartų Dievo Motinos vardą, Siluvos vardą pašekant koplyčioje busimiems šalutiniams vaizdams ir simboliams.

Dar vienas išradimas

JAV laivynas katik paleido į erdvę satelitą su dar vienu įdomiu išradimu. Tas satelitas, patekęs į orbitą, visą laiką yra atkreipęs į žemę vieną ir tą pačią pusę, panaudodamas natūraliąsias gamtos jėgas. Iki šiol, norint palaikyti satelitą tokioje padėtyje, tekdavo pakrauti į jį apie 80 įvairiausių instrumentų.

"Toks satelitas yra ilgametė visu svajonė," pasakė dr. R. B. Kershner, J. Hopkins un-to erdvių fizikos laboratorijos vedėjas.

Otava. — V. Vokietijos Gieseno un-tas suteikė garbės doktaro laipsnį kanadiečių prof. Allan Lochhead už jo ilgametį darbą tyrinėjant kūno bakterijas.

Miami Beach. Gražiausia pasaulyje moterimi — Miss Universe 1963 — buvo išrinkta 18 m. Brazilijos studentė Ieda Maria Vargas.

LIETUVIŲ SKAUTŲ SĄJUNGOS jubilėjinės stovyklos programa

1. VIII. 17 — šeštadienis. Atvykimo diena. Nuo 12 val. diena. Vientų ir stovyklautojų atvykimas stovyklon. Bendroji registracija. Pavakaryje: pastovyklės ar stovyklinio rajono vadovas supažindina stovyklautojus su bendra tvarka, stovyklos nuostatais ir informuoja kitais reikalais. Vakare: pastovyklių laužai. Jų metu informacijomis, pastabėlėmis ir p. stovyklautojai įtraukiami į reguliarius stovyklinius papročius. Mokomasi naujų dainų, susidainuojama.

2. VIII. 18 — sekmadienis. Iširengimo diena. Rytą: pamaldos pastovyklėje. Bendras stovyklos vėliavų pakėlimas. Trumpos iškilmės ir eisenos. Vakare: bendras visu stovyklautojų laužas; supažinimo ir naujų dainų tema.

3. VIII. 19 — pirmadienis. Įrangų tobulinimo diena. Vientų, stovyklinių rajonų ir pastovyklių tolimesnės įrangos, jų tobulinimas, skautiško ir lietuviško charakterio įrangomis ryškinimas.

4. VIII. 20 — antradienis. Lietuvos karaliaus Mindaugo diena. Trumpas minėjimas. Specialūs užsiėmimai. Pastovyklėms. Po pietų: laisva išvyka grupėmis, popietė prie jūros. Vakare: bendras laužas — Mindaugo laužas.

5. VIII. 21 — trečiadienis. Skautiško lavinimosi diena. Skautiško lavinimosi darbai, praktiški, vykdomi nedidelėmis grupėmis pastovyklėje bei stovykliniuose rajonuose.

6. VIII. 22 — ketvirtadienis. Susimastymo diena. Dienos šūkis: "Dievas žiūri į žmogaus kelius ir stebi visus jo žingsnius" (Pat. 5, 21). Pamaldos su pritaikytu pamokslu. Po pietų: bendra visiems konferencija dvasinio entuziazmo klausimu. Vakare: Specialus susimastymo laužas.

7. VIII. 23 — penktadienis. Skautiškųjų varžybų diena. Rytą: bendros pamaldos su šv. Komunija. Diena: skautiškos varžybos stovykliniuose rajonuose pagal atskiras programas. Popietėje:

1 val. — 1863 m. sukilimo minėjimas pastovyklėje. LSS sporto varžybų tęsinys.

8. VIII. 24 — šeštadienis. Skautiškojo lavinimosi diena.

9. VIII. 25 — sekmadienis. Laisvės diena. Lietuvos nepriklausomybės jubilėjinį metų minėjimą. Bendros iškilmingos pamaldos. Po pietų: lietuviškoji gegužinė su tautiniais šokiais bei žaidimais. Vakare: visos stovyklos laisvės laužas.

10. VIII. 26 — pirmadienis. Iškylų ir skaut. varžybų diena.

11. VIII. 27 — antradienis. "Skautų Aido" jubilėjaus diena. "Skautų Aido" 40 metų jubilėjų minėjimas. Parodėlė. Po pietų: išvyka. Laisvai pasirenkama dalyvauti vienoje iš kelių ekskursijų į Cape Cod.

12. VIII. 28 — trečiadienis. Tarptautinė diena. Stovykloje vykdomos pasaulinių jambore tradicijos. Kalbama įvairiomis kalbomis. Iškilmingai pakeliamas ir vakare nuleidžiamas visos vėliavos. Svečių pagerbimas ir su jais užsiėmimas. Kitataučių vaišinimas pietų metu. Pavakaryje: specialus svečių bei vadovų priėmimas; ruošia JS vadovybė. Vakare: tarptautinis laužas.

13. VIII. 29 — ketvirtadienis. Lietuvos pajūrio diena. Trumpas pajūrio jubilėjaus minėjimas pastovyklėje. Jūrininkų darbų demonstravimas pastovyklėje pagal atskirą programą.

14. VIII. 30 — penktadienis. Sporto diena. Po pietų: sportinė eisenos ir laimėjimų paskelbimas. Įteikiamos premijos ir pagerbimai laimėtojai.

15. VIII. 31 — šeštadienis. Lietuvos skautybės jubilėjaus diena. Rytą: bendros pamaldos. Trumpas minėjimas ir spec. darbai pastovyklėje. Po pietų: bendras jubilėjinis paradas. Pakeliami, apdovanojami. Pagerbiami. Įžymių jų svečių sveikinimai. Iškilmingai nuleidžiamos vėliavos. Vakare: visos stovyklos jubilėjinis laužas.

16. IX. 1 — sekmadienis. Pabaigutvių diena.

MOHAWK Furniture Ltd.

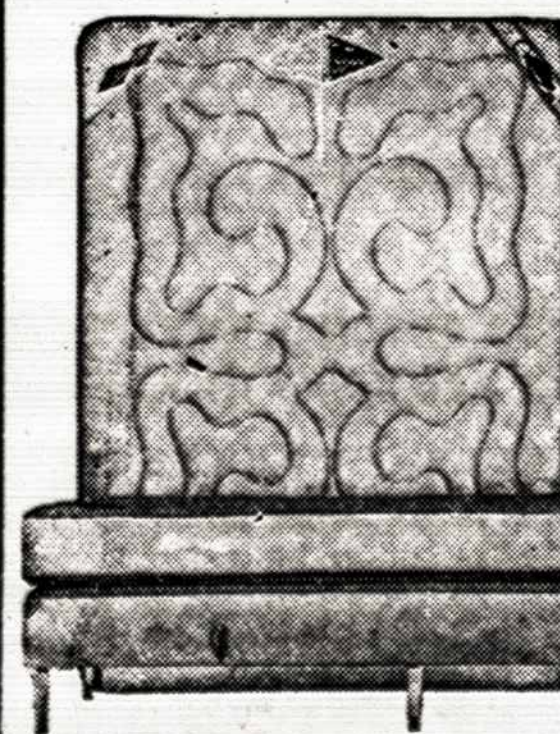
2448 DANFORTH AVE.
Telefonas OX. 9-4444

ir 137 RONGESVALLES AVE.
Telefonas 537-1442

Dar turime pasilikusių SPALVOTŲ DAŽŲ iš praėitų metų — galionas tik \$2.00. Visi dažai gaunami tik Roncesvalles krautuvėje.

- Įvairūs kilimai,
- Naujausių madų sofos,
- Miegamųjų ir valgomųjų kambarių baldai.
- Įvairių firmų matracai,
- Virtuvės stalai, kėdės, šaldytuvai,
- Virimo krosnys, skalbimo mašinos,
- Vaikų baldai,
- Dažai ir kiti namų apyvokos reikmenys

Abi parduotuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 valandos vakaro.

Specialus papigimimas kontinentalinėms lovoms ir matracams kaip iliustruotai. Ribotas kiekis ta su išsiuvinėtu matracu 39" tik \$39.95

AMERIKOS "VAIZDAS"
LIETUVOS GYVENTOJAMS
"Tiesoje" straipsnius iš JAV rašas A. B. Salietis parašė knygute apie Amerikos gyvenimą. Neseniai ji išleista Lietuvoje, o viršelyje atspausdintas patrauklus JAV dangorėžių vaizdas. Nors pagal "Tiesą" nr. 155 laisvą iš anapus vandenyno parašyti "aištingai ir labai objektyviai", tačiau ta objektyvumą liudija Salietis teiginiai, kad, esant "kapitalizmo atmosferoje nėra kuo kvėpuoti tam, kas trokšta taikos ir laisvės..." Šioji knygelė, parašyta jau seniau Lietuva palikusi dabartinio "pažangaus" veikėjo, Lietuvos gyventojams persama kaip šaltinis... susipažinti su JAV. E.

JAV PAZANGIEJI PASVEIKINO
IS LAWRENCE PIKNIO
I pavergtą Lietuvą, per Maskvą ir Vilnių atvykusi Bostono ir apylinkių lietuvių "pažangiųjų" grupė atvežė 600 "pažangiųjų lietuvių", dalyvavusių Lawrence apylinkėse buvusiame piknike-subūvime laisvą. Laisvą su redaguotas pagal bolševikinę terminologiją — Lietuvą valdantieji išgaminanti už tai, kad nuveikt "didelius darbus Lietuvos labui", išburti "išdavikais, pasisėję po dėdes Samo skvernu", nes jie skleidžia melus, kuriems... niekas netiki. Laisvę, skirtingai vadinamą, ir kultūrinį ryšį su užsieniu draugijai, žinoma, nepaminėta, kokia tie "pažangieji" turi laisvę Amerikoje, ypač, kai jie grįžta savo tautiečiams, tremtinėms, jog jie, tie pūkščiai, esant, turės atsiskaityti už padarytas skriaudas... E.

APIE KRETINGĄ IR
PRANCISKONUS
Lietuvos 4 d. Kretingoje susirinkę ateistai svarstė nuolatines parodos reikalus — joje būsimai eksponuota medžiaga apie pranciškonų vienuolių ordino veiklą. Dabar per Vilniaus radiją, liepos 4 d., skelbta, kad tie vienuoliai teigė, jog netoli vienuolio tekėjus vanduo buvęs šventas, gydyt žmonės — aiškinta, kad daugelis žmonių buvo užsikrėtę. Svarbiausias kalbinimas vienuoliams: vokiečių okupacijos metais jie vienuolio rūsiuose leido įrengti žmonių kankinimo... kalėjimus ir buvę nukankinta šimtai "tarybinių, gerų žmonių".
Minint Kretingos 700 m. įkūrimo sukaktį, "Tiesą" 155 nr. liepos 4 d. grynai daugeliu naujų pastatų, pramonės gyvenimo pagyvėjimu. Kretingoje veikias žverininkystės ūkis esąs vienas stambiausių pavergtose Lietuvoje. Čia kasmet išauginama apie 28.000 žuდიდabrinų ir žydriųjų lapų bei audinių. Po 10.000 kalikū kasmet išskelauja į užsienio kraštus ir, žinoma, į daugelį Maskvos, Leningrado ar Vilniaus kailių apdirbimo fabričių. Per metus ūkio pajamų turi ma daugiau kaip vieną milijoną r. E.

I LENINGRADE
birželio pabaigoje vykusį antrąjį vi-sasąjunginį psichologų suvažiavimą buvo išvykusi ir Lietuvos mokslininkų-psichologų, pedagogų grupė. Pranešimus suvažiavime padarė šie lietuviai: Vilniaus un-to katedros ved. doc. A. Gučas, Vilniaus pedagog. inst. katedros ved. A. Jacikevičius ir Kauno kūno kultūros inst. dėst. J. Palaima. E.

MINETAS KRETINGOS Miesto
IKURIMAS
Birželio 23 d. Kretingoje buvo su- rengta šventė — minėta šio miesto 700 metų įkūrimo sukaktis. Buvo da- nų koncertas — žinoma, pirmiausia "šlovinta" komunistų partija, dar bu- vusios dainos apie tėvynę, darbą, tai- ką. E.

A. SNIČKUS PRIPAZINO
UŽSIENIO LIETUVIŲ ITAKĄ
Vilniuje įvykusiame Lpk kl plenu- me liepos 9 d. A. Sničkus keliuose vietose nurodė ir Vakaruose gyvenan- tių lietuvių daroma įtaka bei pastan- gas. Sničkus, pažymėjęs, kad Ameri- kos imperializmas veikia kaip "pa- saulinis žandaras", toliau nurodė, kad amerikiečiai uoliai padedanti re- akcinė lietuvių emigracija. Čia Snič- kus pabrėžė, kad "je (suprask, tie užsienio lietuviai — E.) stengiasi pra- kišti mums savo literatūrą, panaudo-

ti savo tikslams privatu susirašinė- jimą ir siuntinius, specialias radio- laidas, liaupisna Vakarų kultūrą ir kapitalistinį gyvenimo būdą" E.
VAGYSTĖS RADVILISKIJE
Radviliškio geležinkelio stoty gau- su vagystė. Vagis geležinkelio pa- reigūnai, jų artimieji ir paprasti pi- liečiai. Dažnai gali matyti, kaip trau- kinio palydovas nuima plombą nuo vagono durų ir su savo sėbrais mėt- lauk maišus miltų, kruopų, kombi- nuotų pašarų. Dalis pavogtų gėrybių gabenama į rajono vartotojų ko- operatyvų sąjungos sandėli. Sandėlini- kas geležinkelietis paploja per pe- tį: "Kai parduosiu, atsiskaitysime..."
Prie sustojusio traukinio dažnai su- sidaro ilga pilielių eilutė. Traukinio palydovams jie kiša rublius ir rankas, o šie "atsilygina" dėžėmis konservų, lentomis, plytomis, cemento ir net statinėmis alučio. Tikras jomarkas socialistiniame spekuliacijų rojuje! Nuolatos plombos vėl pakabinamos ant vagono durų, ir traukinys, gero- kai sumažinęs savo svorį, rieda į ki- tas geležinkelio stotis. Iš Sovietų sa- jungos agententas Radviliškio gele- žinkelio stoties viršininkas L. Paniu- kovas, reikia manyti, gauna savo duoklę, nes jis visiškai patenkintas tokiu tvarka. Jam tik rūpi, kad kas nors nepradėtų pačių vagonų vogti...

VAROVU RAGINIMAI
Savo laiku lietuvis ūkininkas, ro- dos, žinojo, kaip betkuriu metu lai- ku reikia dirbti laukuose, o tųpe kolchozinku, atrodo, nesusigau- do. Geriausias liudijimas — "Tiesoje" spausdinamų graudžių straipsnių juo- kingas antrastės: "Giedrą dieną visi skubėkim šieno vežti... Šiena nu- pianti — pusė darbo... Pirmas rū- pestis — pašaro kokybė... Tegul skambiau žvanga dalgiai žūlojeje lankoje... Priplaktos pradalgės... Nevalyti šienplovai... Kodėl užsitę- sė šienpjūtė?... Kas geriau paima ir grėbia, tam prie atlyginimo skir- kime ir šieno"... ir t.t. Užkandęs už gėrą pjovimą ir gėrą grėbimą gau- to šieno, ir ši chora išsijungia net ir drg. A. Sničkus: "Skubėkime šien- auti!..."

KAUNAS LAUKIA GELIŲ
Prieš šeseris metus ant Nemuno kranto, Atkaltinio gatvėje, pradėjo raustis buldozeriai. Miesto vykdomo- jo k-to kapitalinės statybos skyriaus įsakymu buvo pradėta Kauno sodi- ninkystės kombinato statyba. Po še- serių metų "Tiesos" visuomeninio pramonės skyriaus narys Br. Stabu- lionis, aplankęs statybos vietovę, sun- kiai dūsuoja: "Per visą statybos laiką neužbaigtas nė vienas šiltnamius. Ne- truks gal tik atsivers dviaugščio pa- stato, skirto kontoriui, durys, nors ir dabartinės administracijos patal- pos ne per blogiausios. Kontora yra, bet riogios likimo valiai palikti ne- baigti montuoti katilai, siurbiai rū- dyja po žemėmis. Šiluminės trasos vamzdžiai neišolnuoti, vietomis ap- sėdę vandens. Reikia turėti akmenis sirdi, taip elgtis su liaudies turto. Taip veltų gėlynų keroja piktžolės, jau reikia daug ką remontuoti, kas statyta prieš penkerius metus"... —vks—

NEISNAUDOTA PROGA. — Pra-ėjusio mėn. 11-12 dienomis mūsų koloni- joje lankėsi J.E. vysk. V. Brizgas. Apagailėta, kad mūsų kolonijai val- dyba nedėjo pastangų pakviesti TV ar nors vietinio dienraščio atstovus į bendrą iškilmingą vakariene ir nei- naudojo progos paminėti kruvinąjį birželį. Teisintis dėl finansinio nepa- jėgumo nėra prasmės, nes pinigų tu- rima. Jei dar ateityje tokia aukštin- proga pasitaikytų, reiktų nepagailėti keliolikos dolerių ir kiek galima dau- giau garsinti bolševikų daromas Lie- tuvai skriaudas.
LANKYKIME PARENGIMUS. — Praėjusio mėn. pradžioje LB apylin- kės valdybos pastangomis buvo su- ruošti lietuviški šokiai. Nors valdy- ba nuostoliu neturėjo, bet salėje bu- vo neperdidelis žmonių skaičius, is- kurio apie trečioji dalis buvo neli- tuvių tautybės.

Tillsonburgo Lietuvių Ūkininkų Klubas
rugpjūčio 4 d., 2 val. p.p.
rengia St. Augustinavičiaus ūkyje
linksma gegužinė
Poiki muzika. Jauki nuotaika. Pilnas bufetas.
Visos ir visi apylinkės lietuviai kviečiami atsilankyti.
Tillsonburgo Liet. Ūkininkų Klubas

Komunistai džiaugiasi pavergtųjų tautų "artėjimu"
(Atkelta iš 3 psl.)
jose lietuvių tautos istorijoje. Ir vėl ir vėl grįžtama prie "sociali- stinės kultūros pagal turinį" ir "nacionalinės pagal formą".
Pagaliau giriamasi, kad "fakti- nis tautų nelygybės panaikini- mas..." pasiektas įvedus visoms tautos vienodą socialistinį klasi- nė struktūrą. Kitaip sakant, su- lyginus jas visas ir atėmus nuo jų viską, pasiekta ir lygybė. Su- artėjimui padėjo ir proletariato diktatūros įvedimas. Tai, mūsų žodžiais kalbant, atėmimas nuo žmonių betkokių teisių, panaikini- mas laisvės, įvedimas čekisto te- roro. Sovietijoje visos tautos yra

Vasaros sezono užbaigai rengiamas
linksmas šokių vakaras
kuris įvyks ilgojo savaitgalio proga
rugpjūčio 5 d., pirmadienį, "Brant Inn"
romantiškoje aikštėje Burlington, Ont.
IVAIRUS BUFETAS, LOTERIJA, LAIMES STALIUKAI,
BENNI FERRI ORKESTRAS. PRADŽIA 7 VAL. VAK.
Visus ir iš visur lietuvius kviečiame gausiai atsilankyti.
T. Fondo Hamiltono skyr. valdyba

HAMILTON, Ont.
250 DOLERIŲ!!! — Tęsiant stovy- lavietei įrengti aukų vaju, buvo kreip- tasi pas nuolatinį skautų remėją, Au- ros Vartų par. kleboną prel. dr. J. Ta- darauską, iš praieitis žinant jo duos- numą jaunimui. Gerb. prelatas paau- kėjo \$250, dar pažymėdamas, kad tai tik pradžia. Ateityje dar prisidės, nes šis gražus remėjų dr-jos globojamas tikslas negali praieiti kiekvieno lietu- vio neparemtas. Ačiū Jums, gerb. pre- late, už materialinę ir moralinę para- mą mūsų dr-jai, tuo pačiu — jauni- kams. Kviečiame visus geros valios tie- tuečius pasekti mūsų dvasios vado pė- domis, paskambinant aukų rinkėjams. Betkokio dydžio auką su dėkingumu priimsime.
AUKOTOJŲ SĄRASAS NR. 3. — Aukoję: \$250 — Aušros Vartų parap. klebonas prel. dr. J. Tadaraukas; po \$10: P. Volungė, M. V. Leparskai, O. M. Garkūnaitis, J. Rudaitis, A. Dronas- ta; vičius: po \$5: Ig. Varnas, L. Meškaus- kai, G. Melnikas, N. Ig. Navickai, J. Andriukaitis, G. Martišius, J. Bart- kus; \$3: A. Obcarskas; po \$2: M. Pikė, J. Klipkas, P. Pleinys, dr. O. Va- laitienė, J. Lenginkas, M. K. Kvedar- ai, P. Jankus, P. Zubas, J. Kežinaitis, Gimzauskas; po \$1: V. Grikielis, P. Pa- jarskas. Visiems aukavusiems lietu- viškais ačiū. Tolimesni aukotojų sąra- šai bus skelbiami, iki visi hamiltonie- čiai į juos pateks.
AUSROS VARTŲ PARAPIJOS
CHORO VALDYBOS INFORMACIJA.
Rugpjūčio 9 d., 7.30 v. v., AV parap. salėje šaukiami repeticija. Yra svarbi priežastis — pasirodymas Toronte su "Varpo" chorų O'Keefe Centre ir kiti svarbūs reikalai. Kviečiami visi buv- choristai atvesti dar po vieną naują, ypač iš vyrų, kurių labai trūksta. Ne- užmirškime, kad esame dviaugščio pa- stato, skirto kontoriui, durys, nors ir dabartinės administracijos patal- pos ne per blogiausios. Kontora yra, bet riogios likimo valiai palikti ne- baigti montuoti katilai, siurbiai rū- dyja po žemėmis. Šiluminės trasos vamzdžiai neišolnuoti, vietomis ap- sėdę vandens. Reikia turėti akmenis sirdi, taip elgtis su liaudies turto. Taip veltų gėlynų keroja piktžolės, jau reikia daug ką remontuoti, kas statyta prieš penkerius metus"... —vks—
Ivairus gavinantis bufetas, loterija,

VAJUS TAUTOS NAMAMS 119-je savaitėje davė \$100, pasiekdamas \$120.200. Nuosirdžiausias ačiū gera- jam Pijui Pleiniui, pažadėjusiam įra- dyti LN nariu su \$100 brolio Jeroni- mo naujagimė ir p. Pijaus būsimą krikšto dukrelę.
Artėjant LN statybai, maloniai pra- šome visus tautiečius paskubėti su fi- nansine pagalba mūsų didingam lietu- viškam centrui, kuris bus vienas iš gražiausių pastatų Hamiltone.

KAZYS MILERIS, LB v-bos sekre- torius ir nuosirdus tautiečių visiems lietuviškiems reikalams, ši sekmadie- nį, liepos 28 d. išvyko į Toronto ligo- ninę operacijai. Tikisi po savaitės grįžti į namus. Linkime mielajam p. Kaziiui laimingos operacijos ir po greita pasveikti!

IRUTE KAZEMEKAITĖ, gabi ir greitai kylanti stelo tarnautoja bei LN v-bos narė, liepos 20 d. savo na- mumose iškilmingai atšventė 20-tąjį gimtadienį. Sia proga LN v-bos vardu nuosirdūs linkėjimus išreiškė v-bos p-ks St. Baksys. Plė Irutė yra be to aktyvi tautinių šokių šokėja.

ATSVAGIVINSITE KARŠTYJE, at- silankę į linksma šokių vakarą, kuris įvyks ilgojo savaitgalio proga — rug- pjūčio 5 d., pirmadienį, "Brant Inn" gražioje ir romantiškoje "Sky Club" aikštėje, ant pat ežero kranto, Bur- lington, Ont.

Ivairus gavinantis bufetas, loterija,

Sault S. Marie, Ont.

Taigi, taip ir noris paklausti: ar tiek susenam ar susirgome dolerio li- ga, kad net kelis kartus per metus negalime dalyvauti bendruose paren- gimuose?
Nepavyzdys sėdėti namuose ir dar prie progos kitus kritikuoti, pačiam neprisiėdant nei atsilankymu nei do- leriu.
SUDAUŽYTA MASINA. — Praėju- sio mėn. pabaigoje tautiečiai A. Petro- nis, važiuodamas iš paerzio į namus, prarado masinos kontrolę ir nusirito į pakrantę. Masina nurašyta į visiškus nuostolius, bet šoferis liko sveikas.

AR PIRKTI PAEZERO SKLYPĄ? — "N. Lietuvos" nr. 29 Sault Ste. Ma- rie korespondentas savo koresponden- cijoj prisimena LB apylinkės išdą ir siūlo tuos pinigus išleisti perkant pa- ežerio sklypą piknikams.
Norėčiau priminti, kad tą klausima- as esu jau kelis metus iš eilės kėles metinuosio valdybos susirinkimuose, bet dėl daug nuomonių skirtumų ir ne- vienodų kainų reikalas vis likdavo atidedamas. Tuo tarpu sklypų kaina jau žauriai pakilo. Prieš metus pae- zrio sklypas kainavo nuo \$100-\$500, o šiandien jau be \$1000 jokio sklypo ne- galima gauti. Geresnės vietos jau nesigėdinama paprašyti net iki \$3000. Be to, mūsų kolonijai vieno sklypo maža, o jei pirkti du ar tris, tai kaip- toj patarėlį sako "Estu suva mėsa, bet pinigų nesa"... V. S.

Viena. Austrijos valdžia atsisa- kė pratesti leidimą sovietų orni- nusisiekimo bendrovei, kuri palaikydavo tiesioginį ryšį tarp Rytų Berlyno ir Vienos.

ba" broliškoms respublikoms, kaip rusų kalbos brukimas mo- lyklose, kaip rusų kalbos prote- gavimas viešame gyvenime, spau- doje, įstaigose. Šiuo atveju bus kartojama viskas, kas buvo daro- ma ir caro laikais, kada buvo no- rima Lietuvą surusinti ir pavers- ti paprastą Rusijos dalimi — šiau- rės vakarų kraštu...
Straipsnis baigiamas optimis- tiškai: "Bus nugalėtos visos na- cionalizmo liekanos". Bet tik ne rusiškąjo nacionalizmo! Rusišką- s juk ir toliau tarpas, ir jam bus sudarytos sąlygos skverbtis į kitų tautų samonę.

laimės staliukai, linksma Benny Ferri- muzika ir t.t. Pradžia 7 v.v. Esant blo- gam orui, viskas vyks ten pat salėje.
Atsilankę turėsite geriausia progą jaukiuose aplinkuose, savo artimųjų ir pažįstamų tarpe, praieisti linksmai- keletą valandų ir nuo karščio atsigai- vinti visiu paežerės oru.
Maloniai kviečiame visus Hamilto- no, Toronto ir iš visų kitų vietovių visus lietuvius gausiai atsilankyti į paskutinį mūsų šių metų parengimą ir tuo pačiu paremti mūsų veiklą tie- kiant lėšas tėvynės išlaisvinimui. Lau- kiame visų.
T. Fondo Hamiltono skyr. v-ba

VAJUS TAUTOS NAMAMS 119-je savaitėje davė \$100, pasiekdamas \$120.200. Nuosirdžiausias ačiū gera- jam Pijui Pleiniui, pažadėjusiam įra- dyti LN nariu su \$100 brolio Jeroni- mo naujagimė ir p. Pijaus būsimą krikšto dukrelę.

Artėjant LN statybai, maloniai pra- šome visus tautiečius paskubėti su fi- nansine pagalba mūsų didingam lietu- viškam centrui, kuris bus vienas iš gražiausių pastatų Hamiltone.

KAZYS MILERIS, LB v-bos sekre- torius ir nuosirdus tautiečių visiems lietuviškiems reikalams, ši sekmadie- nį, liepos 28 d. išvyko į Toronto ligo- ninę operacijai. Tikisi po savaitės grįžti į namus. Linkime mielajam p. Kaziiui laimingos operacijos ir po greita pasveikti!

IRUTE KAZEMEKAITĖ, gabi ir greitai kylanti stelo tarnautoja bei LN v-bos narė, liepos 20 d. savo na- mumose iškilmingai atšventė 20-tąjį gimtadienį. Sia proga LN v-bos vardu nuosirdūs linkėjimus išreiškė v-bos p-ks St. Baksys. Plė Irutė yra be to aktyvi tautinių šokių šokėja.

ATSVAGIVINSITE KARŠTYJE, at- silankę į linksma šokių vakarą, kuris įvyks ilgojo savaitgalio proga — rug- pjūčio 5 d., pirmadienį, "Brant Inn" gražioje ir romantiškoje "Sky Club" aikštėje, ant pat ežero kranto, Bur- lington, Ont.

Ivairus gavinantis bufetas, loterija,

VAJUS TAUTOS NAMAMS 119-je savaitėje davė \$100, pasiekdamas \$120.200. Nuosirdžiausias ačiū gera- jam Pijui Pleiniui, pažadėjusiam įra- dyti LN nariu su \$100 brolio Jeroni- mo naujagimė ir p. Pijaus būsimą krikšto dukrelę.

Artėjant LN statybai, maloniai pra- šome visus tautiečius paskubėti su fi- nansine pagalba mūsų didingam lietu- viškam centrui, kuris bus vienas iš gražiausių pastatų Hamiltone.

KAZYS MILERIS, LB v-bos sekre- torius ir nuosirdus tautiečių visiems lietuviškiems reikalams, ši sekmadie- nį, liepos 28 d. išvyko į Toronto ligo- ninę operacijai. Tikisi po savaitės grįžti į namus. Linkime mielajam p. Kaziiui laimingos operacijos ir po greita pasveikti!

IRUTE KAZEMEKAITĖ, gabi ir greitai kylanti stelo tarnautoja bei LN v-bos narė, liepos 20 d. savo na- mumose iškilmingai atšventė 20-tąjį gimtadienį. Sia proga LN v-bos vardu nuosirdūs linkėjimus išreiškė v-bos p-ks St. Baksys. Plė Irutė yra be to aktyvi tautinių šokių šokėja.

ATSVAGIVINSITE KARŠTYJE, at- silankę į linksma šokių vakarą, kuris įvyks ilgojo savaitgalio proga — rug- pjūčio 5 d., pirmadienį, "Brant Inn" gražioje ir romantiškoje "Sky Club" aikštėje, ant pat ežero kranto, Bur- lington, Ont.

Ivairus gavinantis bufetas, loterija,

Sault S. Marie, Ont.

VAJUS TAUTOS NAMAMS 119-je savaitėje davė \$100, pasiekdamas \$120.200. Nuosirdžiausias ačiū gera- jam Pijui Pleiniui, pažadėjusiam įra- dyti LN nariu su \$100 brolio Jeroni- mo naujagimė ir p. Pijaus būsimą krikšto dukrelę.

Artėjant LN statybai, maloniai pra- šome visus tautiečius paskubėti su fi- nansine pagalba mūsų didingam lietu- viškam centrui, kuris bus vienas iš gražiausių pastatų Hamiltone.

KAZYS MILERIS, LB v-bos sekre- torius ir nuosirdus tautiečių visiems lietuviškiems reikalams, ši sekmadie- nį, liepos 28 d. išvyko į Toronto ligo- ninę operacijai. Tikisi po savaitės grįžti į namus. Linkime mielajam p. Kaziiui laimingos operacijos ir po greita pasveikti!

IRUTE KAZEMEKAITĖ, gabi ir greitai kylanti stelo tarnautoja bei LN v-bos narė, liepos 20 d. savo na- mumose iškilmingai atšventė 20-tąjį gimtadienį. Sia proga LN v-bos vardu nuosirdūs linkėjimus išreiškė v-bos p-ks St. Baksys. Plė Irutė yra be to aktyvi tautinių šokių šokėja.

ATSVAGIVINSITE KARŠTYJE, at- silankę į linksma šokių vakarą, kuris įvyks ilgojo savaitgalio proga — rug- pjūčio 5 d., pirmadienį, "Brant Inn" gražioje ir romantiškoje "Sky Club" aikštėje, ant pat ežero kranto, Bur- lington, Ont.

Ivairus gavinantis bufetas, loterija,

Sault S. Marie, Ont.

VAJUS TAUTOS NAMAMS 119-je savaitėje davė \$100, pasiekdamas \$120.200. Nuosirdžiausias ačiū gera- jam Pijui Pleiniui, pažadėjusiam įra- dyti LN nariu su \$100 brolio Jeroni- mo naujagimė ir p. Pijaus būsimą krikšto dukrelę.

Artėjant LN statybai, maloniai pra- šome visus tautiečius paskubėti su fi- nansine pagalba mūsų didingam lietu- viškam centrui, kuris bus vienas iš gražiausių pastatų Hamiltone.

KAZYS MILERIS, LB v-bos sekre- torius ir nuosirdus tautiečių visiems lietuviškiems reikalams, ši sekmadie- nį, liepos 28 d. išvyko į Toronto ligo- ninę operacijai. Tikisi po savaitės grįžti į namus. Linkime mielajam p. Kaziiui laimingos operacijos ir po greita pasveikti!

IRUTE KAZEMEKAITĖ, gabi ir greitai kylanti stelo tarnautoja bei LN v-bos narė, liepos 20 d. savo na- mumose iškilmingai atšventė 20-tąjį gimtadienį. Sia proga LN v-bos vardu nuosirdūs linkėjimus išreiškė v-bos p-ks St. Baksys. Plė Irutė yra be to aktyvi tautinių šokių šokėja.

ATSVAGIVINSITE KARŠTYJE, at- silankę į linksma šokių vakarą, kuris įvyks ilgojo savaitgalio proga — rug- pjūčio 5 d., pirmadienį, "Brant Inn" gražioje ir romantiškoje "Sky Club" aikštėje, ant pat ežero kranto, Bur- lington, Ont.

Ivairus gavinantis bufetas, loterija,

Sault S. Marie, Ont.

Pagerbti pavergtųjų tautų
laisvės draugai
Pavergtųjų Tautų Savaitės pro- ga, liepos 17, Vašingtone Paver- gtųjų Tautų Seimas suorganizavo pavergtųjų tautų bylos žymie- siams gynėjams senatoriui K. B. Keating, kongresmanui J. S. Mo- nagan, žurnalistui R. Drummond, rašytojui E. A. Mowrer ir India- nos valstijai garbės žymenų iš- kilmingą įteikimą. Iškilmes pra- dėjo msgr. J. Balkūnas maldą ir Pavergtųjų Seimo pirmininkas įve- damuoju žodžiu, kuris išskleidė vadinamos sovietinės liberaliza- cijos dūmus, daug kam kludan- čius matyti sovietų pavergtųjų tautų tikrovę. Pavergtųjų Seimo pirmininkas pabrėžė du dalykus: pirma, laisvasis pasaulis turi aki- vaizdžiai parodyti sovietams, kad yra galimas, viningas ir ryžtin- gas ginti laisvės vertybes; antra, turi parodyti sovietų pavergtos- iams tautoms savo politinę ir diplomatinę veiklą, kad pavergt- ūjų tautų nepriklausomybė ir laisvė yra laisvojo pasaulio, pir- miausia Amerikos, politikos vie- nas iš objektų, o ne vien tik prie- monė savo kalbos sovietinės po- litikos pavyzdžiais pailiustruoti.

Iškilmės dalyvavo per 200 svečių, daugiausia JAV sena- torių ir kongresmanų. Dalyvavo taip pat būsrys Vašingtone rez- duojančio diplomatinio korpo- narių. Būdinga, kad Valstybės De- partamento pareigūnų nebuvo. Tai Maskvos pasitarimų šešėlis.

Senatorius K. B. Keating
įspėja
Primdamas laisvės garbės žy- menį, senatorius K. B. Keating savo žodyje įspėjo, kad Krem- lius persamasas Rytų-Vakarų nepuolimo paktas reikštų status quo užantspaudavimą pavergtos- ių Europoje. Anot senatoriaus, toks paktas tegali būti pavergtos- ios Europos tautų laisvo apsi- sprendimo padarinys, bet ne jų vergijos antspaudas. Jis taip pat įspėjo dėl JAV politikos naujų terminų: "accommodation" vietoj "appeasement", "safe for diversi- ty" vietoj "coexistence" ir vietoj "Soviet imperialism" — "Soviet deep interest in a just and ge- uine peace". "Man pagausais nu-

Senatorius K. B. Keating
įspėja
Primdamas laisvės garbės žy- menį, senatorius K. B. Keating savo žodyje įspėjo, kad Krem- lius persamasas Rytų-Vakarų nepuolimo paktas reikštų status quo užantspaudavimą pavergtos- ių Europoje. Anot senatoriaus, toks paktas tegali būti pavergtos- ios Europos tautų laisvo apsi- sprendimo padarinys, bet ne jų vergijos antspaudas. Jis taip pat įspėjo dėl JAV politikos naujų terminų: "accommodation" vietoj "appeasement", "safe for diversi- ty" vietoj "coexistence" ir vietoj "Soviet imperialism" — "Soviet deep interest in a just and ge- uine peace". "Man pagausais nu-

Senatorius K. B. Keating
įspėja
Primdamas laisvės garbės žy- menį, senatorius K. B. Keating savo žodyje įspėjo, kad Krem- lius persamasas Rytų-Vakarų nepuolimo paktas reikštų status quo užantspaudavimą pavergtos- ių Europoje. Anot senatoriaus, toks paktas tegali būti pavergtos- ios Europos tautų laisvo apsi- sprendimo padarinys, bet ne jų vergijos antspaudas. Jis taip pat įspėjo dėl JAV politikos naujų terminų: "accommodation" vietoj "appeasement", "safe for diversi- ty" vietoj "coexistence" ir vietoj "Soviet imperialism" — "Soviet deep interest in a just and ge- uine peace". "Man pagausais nu-

J A Valstybės
RYŽTAS VISKA NUGALI. — Jad- vyga Černiauskaitė-Kuncaitienė ir jos dukrelė Neringa, clevelandietės, tuo pačiu laiku buvo papuoštos mokyklų diplomais. Duktė Neringa gavo High School diploma, o motina Jadvyga i- gi Master Degree of Science in Lib- rary Western Reserve un-te, Clevelande.

TOMAS MANVYDAS, 16 m. amž., is New Orleans, Louisiana, nusken- dainavos stovyklos Spyglis ežere, ne- žinūnt to, kad buvo labai geras pla- uikikas. Gydytojas konstatavo, jog sken- duolio viena ranka ir koja buvusios paralyžiaus suutrauktos. Gal todėl var- gas berniukas negalėjęs nė pagalbos šauksmo išreikšti ir tyliai nuslinko i ežero dugną. Si tragedija išsidėmėta visiems jaunuoliams: vandenį reikia laikyti visų atsargumo taisykliu.

VITALIS LEMBERTAS, teisininko Prano ir Monikos Lembergtų sūnus, bir- želio mėn. Connecticut universitete gavo aeronautikos inžinerijos magistro laipsnį.

MUZ. J. BERTULIS liepos 16 d. is- skrido į Europą, kur aplankys Voki- čiją, Italiją, Šveicariją, Pranciją. Kelionėje išbus apie tris savaites.

PREL. J. KONCIUS, nors perkopęs per 70 m. amžiaus, dar labai jdrus ir kūrybingas. Jis šiuo metu baigia ra- syti anglų kalba studiją apie Vytautą Didįjį ir rūpinasi Atlanto pakrastyje, tarp Miami ir Fort Pierce, išteigti lie- tuvišką sodybą, kurioje rastų vietą ne tik pasauliečiai, bet ir seneliai ku- nigaiz, nes, jo žodžiais tarant, ir kai- kurių knigų, atvykusių į Ameriką po II D. karo, padėtis esanti sunki. Ju dauguma nėra i Amerikos vyskupijos prirašyti, o tik "paskolinti" amerikie- tiškoms parapijoms. To dėliai sena- tieje ir ligoje nėra kas juos globoti.

JUOZAS BACIŪNAS, energingas li- tuviškas lietuvių ūkininkas Ameri- koje, labdarys ir lietuviybės remėjas, taip pat peržengęs per 70 m. amžiaus slenkstį, ruošiasi išleisti prezidento Antano Smetonos buv. asmens adju- tantų pulk. V. Šliogerio, dabar gyven- nancio Australijoje, atsiminimus.

ERDVLAS JANULAITIS, is Los Angeles, tik prieš pusantūrą metų atvy- kęs iš pavergtos Lietuvos, dabar jau- nimo ansamblio tautinių šokių šokė- kas, dalyvavęs Taut. šokių šventėje Čikagoje, pareiškė: "Lietuvoje man- tokių švenčių niekad ir niekur neteko matyti, nors jaunimas ir tenai labai patrijotiškai nusiteikęs".

LIUDAS ABROMAVICIUS, buvęs Telsių m. burmistras, vėliau Kauno lenkų gimnazijos direktorius, dabar gyvenęs Lenkijoje, atvyko į JAV, Bos- tono miestą, savo dukters aplankyti.
JONAS MATULAITIS, buvęs toron- tiškis ir dabar gyvenęs 3823 Evans St., Los Angeles 27, Calif., paskutiniemis dienomis išlaikė lietuviškos valstijos kontraktoriaus egzaminus ir gavo Ca- lifornia Contractors State License. Ma- tulaitis kontraktoriaus nuo 1950 m. ir yra pastatęs per 100 namų, visą ei- lę krautuvų ir atliekas daug kontraktų inžinierių ir architektų priežiūroje. Be to, jis yra pastatęs Toronte Nekal- tai Pradėtosios M. Marijos seserų vie- nuolyną ir Vaiku Namus.

SVEČIAI VASARIO

Kodėl, motinėle, mane pagimdei?...

KLAIKIOS MINTYS K. BIELINIO KNYGĄ PERSKAICIUS

Jeigu dar kam neaišku, kad šėtonas įsikūrė žemėje, be kitų šios rūšies veikalų, tegul perskaito naujai išleista knyga, vardu "Teroro ir vergijos imperija Sovietų Rusija". Ir ištikrųjų, kai savo jau ir taip nemažą asmeninę patirtį dar papildai vis žiauresniais ir žiauresniais bolševikinio sadizmo faktais, iš karto paaiškėja, jo visa komunistinė sistema yra ne kas kita, kaip velnio išsikūnijimas žmoguje, tautoje ir net didžioje žmonijos dalyje.

Nors ši knyga, toli gražu, dar neatskleidžia visuotinės tiesos apie bolševistinio sadizmo siautuli, bet jau ir to pakanka, kad skaitytojų užgnaužtų kvapą, ir jis apsvaigtų nuo pekiškų komunistų partijos užmačių ir jų vykdytojų žiaurumo. Knyga simpatyškai patvirtina Daumant "Partizanų" žiauria tiesą ir ne vieno Rusijos vergo, stebuklingai ištrūkusio iš šios velnio karyslės į laisvę, užrašus ir pasakojimus.

Birželio įvykių metu mes matėme žmonių perpildytus sunkvežimius ir vagonus, girdėjome jų aimanus ir dejonas, regėjome sušaudytus ir išniekintus kūnus, mums riedėjo ašaros ir vaitojų širdis, regint au skausmą, bet mes visdėlto patys savo laimėi išlikome šios kancios kuorale. Šioje knygoje kalba tie, kurie asmeniškai šios baisios nelaimės buvo paliesti.

Visoms bolševizmo niekystėms surašyti reikėtų labai daug laiko ir pastangų. Šios knygos autorius sutelkęs juk tik mažą dalelę. Svarbiausias jo tikslas aprašyti kruvinių institucijų organizaciją, jų darbo metodus, apibūdinti jų administracinius organus, gyvenimo sąlygas, nustatyti vergų stovyklavietes ir pateikti bent žmonių lietuvių vergų pavardes. Nors pateiktųjų medžiaga yra pagrindžiama atitinkama literatūra ir išlikusiųjų vergų teigimais, tačiau manytina, kad šios rūšies medžiagos yra kurkas daugiau. Reikėtų ją surinkti. Galbūt, dėl to ir atrodo, jog šis K. Bielinio veikalas yra lyg ir paankstintas. Pirmiau, turbūt, būtų buvę ge-

riau daugiau surankioti gyvųjų liudininkų patirtį, pergyvenimus, ir jų charakteringusius atsiminimus išleisti atskiromis knygomis, kaip, sakysim, Armonienės ir Tautvaišienės. O jų atsiminimų nemaža. Ir tai būtų puiki medžiaga mūsų tautos Kalvarijos keliui apsaityti. Antai, ir Torontė yra šeima, kurios šeimyninė epopeja galėtų būti dar net skaudesnis, kaip tula jau surašytoji. Paskui jau ir bendro pobūdžio veikalas galėtų išeiti daug išsamesnis, tobulėsnis ir net patikimesnis, ypač tiems, kurie komunizmo nepažindami neįdrįsta tikomis jo niekšybėmis tikėti.

Dar, tarp kita ko, tenka pridurti, kad ši knyga yra nevisai tinkamai apipavidalinta ir kalbiniu atžvilgiu. Kartais dar galima atleisti perijodinė spaudos klaidas, nes, sakysime, laikraštis yra netaupomas. Betgi knyga tarnauja šimtmečiams ir ji negali šiuo atžvilgiu tapti šešėliu mūsų kartai. Stai tik keli pavyzdžiai, su kurių pripuolamai: Maskva... (6 psl.), Dabar Lietuva ir jos žmonės turėjo mokėti... (6 psl.), ...bolševikai vykdė jiems įprastą žiaurumą (6 psl.), Kad save nuraminti bei pateisinti... (31 psl.) ir t.t. Tegul dalis šių klaidų yra tik korektūriniai neapsižiūrėjimai, betgi ir jie yra perdažni ir knygoje neleistini.

Tiesa, skaitytojas kartais yra priverstas pasimesti knygos kompozicijoje dėl dažno aprašymų pasikartojimo. Betgi knygos faktinė vertė dėlto nenukenčia, ir ji yra verta vietos kiekvienoje lietuviškoje knygu lentynoje. Ji ypač yra rekomenduotina tiems, kuriems tenka dažnai ginčytis komunizmo klausimais su žmonėmis, jo nepažįstančiais. Mūsų jaunimas, o ypač studentija, taip pat turėtų su šia knyga susipažinti.

Kipras Bielinis, TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA SOVIETŲ RUSIJA. Išeista Amerikos Lietuvių Socialdemokratų Sąjungos Literatūros Fondo lėšomis. Niujorkas, 1963 m. Kaina \$2.50.

A. K.

LIETUVOS KANKLĖS - Kanklės from Lithuania

Tokiu pavadinimu pirmą kartą lietuviško pasaulio istorijoje pasirodė kanklių muzikos plokštelė, kurią išleidžia Request Records, Inc., Niujorkas.

Plokštelei išleisti iniciatyvos ėmėsi vyšk. M. Valančiaus lituanistinės mokyklos Clevelande tėvų komitetas. Kanklininkų grupę, suorganizuota ir vadovaujama Onos Mikulskienės, yra pasiekusi toje srityje ypatingai didelę pažangą, ir lietuviškos melodijos, kanklių orkestrui pritaikytos ir harmonizuotos muz. Alf. Mikulskio, plokštelėje skamba žavingai.

Request Records, Inc., leidžia plokštelės pasiekia viso pasaulio bibliotekas, radijofonus ir šiaip turi plačią rinką plokštelėlių prekyboje.

Vysk. M. Valančiaus lit. mokyklos kanklių ansamblio jauniosios kanklininkės ne tik reprezentatyvia spalvota nuotrauka, bet ir žavie, melodinga lietuviška kanklių muzika, skleis po pasaulį Lietuvos vardą.

Plokštelę galima užsisakyti siunčiant money order arba čekį

sekančiu adresu: Tautinis Kanklių Ansamblis, 19700 Renwood Ave., Cleveland, Ohio, 44119. Kaina: Stereo — \$4.95, Hi-Fi — \$3.95. V. Staškevičius

Kanklininkų grupė, įgrojusi naują plokštelę. Kairėje grupės vadovė O. Mikulskienė.

GRAMERCY SHIPPING CO.

Isteigta 1947 m. Turinti USSR Maskvos Vneshepostrgo leidimą. Turinti Department of Banking and Insurance (USA) leidimą ir draudimą.

BE MUITO DOVANOS I SOV. SĄJUNGĄ: automobilių, motociklų, dviračių, padangų, radijų ir televizijos aparatų, muzikos instrumentų, šaldytuvų, skalbiamos mašinos, foto aparatai, dulkių siurbiai, suvamos mašinos, šautuvai, laikrodžiai ir daug kitų dalykų. Labai prieinama kainos. Reikalaukite mūsų pilno sąrašo.

GARDAS MAISTO SIUNTINIŲ GREETINGS "R" is viso \$34.00:

1 sv. degintos kavos, 1 sv. kakao, 1 sv. šokolado, 2 sv. virinimui alyvos, 2 sv. cukraus, 2 sv. ryžių, 1 sv. surio, 2 sv. rūkyto bekonio, 2 sv. rūkyto kumpio, 2 sv. džiovintų vaisių. Reikalaukite mūsų pilno sąrašo.

AUDINIŲ SIUNTINIAI. — Mes pristatome i Sov. Sąjungą puikius audinius, avalynę ir drabužius. Reikalaukite pilno sąrašo.

PINIGAI I SOV. SĄJUNGĄ. — Pinai garantuojamas pristatymas per 2 savaites. Pinai išmokama — jokių atskaitymų. Gavę pasirašytas kvitas. Kursas — 9 rublių už \$10. Už patarnavimą iki \$35.00 — \$3.50. Virš \$35.00 — 10%.

GRAMERCY 118 E. 28th St., New York 16, N.Y., USA. Tel. MU. 9-0598

KELIOS NUOTRUPOS apie marijonų gimnaziją

Tarp kitų marijonų vienuolijos tikslų, labai svarbią vietą užėmė ir tobulo asmens ugdymas, nes tobulas žmogus visad stovės ant patios augščiausios socialinio gyvenimo pakopos ir bus geru pavyzdžiu kitiems, o religinei bendruomenei jis bus vienu iš pirmųjų tikslų, vedančių per antgamčio slenksį.

Zmogui tobulėti ir jį tobulinti yra nemaža būdų, betgi iš jų bene sėkmingiausias yra pažinimas ir auklėjimas. Šių motyvų vėdinam marijonų vienuolija ir įsteigė savo vardo gimnaziją Marijampolėje.

Be bendrų dalykų, kurie anuomet buvo dėstomi visose Lietuvos augštesnėse mokyklose, čia ypač buvo daug dėmesio kreipiama į kalbas, ypač antikinės, ir auklėjimą. Turint galvoje sustiprintą kalbų dėstymą, jai buvo suteiktos klasinės gimnazijos teisės.

Auklėjimas čia buvo ne paviršutiniškai manieriškas, bet gilias dvasinis, atitinkantis socialinio gyvenimo plėtimą. Kiek šis tikslas pasiteisino praktiškai, auklėtinii gyvenime, šiandien sunkoka spręsti, nes ši įstaiga gyvavo per trumpai ir savo užsiimimų negalėjo apimti: 1930 m. ji išleido pirmąją abiturientų laidą, o po nepilnų dešimties metų (1939) ją, kaip ir visą Lietuvos marijonų vienuoliją, užpuolė bolševikinė audra, suparalyžavusi jos veiklą.

Betgi ir tie neperskaitlingiausi jaunuoliai, perėję per šią auklėtinį įstaigą, ir įsigiję savitą socialinį bruožą, lietuviškame gyvenime jau susiję įrežti labai gili brūkšni, kaip katalikiškos akcijos veikėjai, visuomenininkai, kultūrininkai ir vada. Daugelis iš jų, įgiję augstą profesinį pasirengimą, šiandien yra žinomi, kaip nuspelnę mokslininkai, profesorai, daktarai, kunigai ir kt. Neteko, tačiau, girdėti, kad bent vienas iš jų būtų nusilenkęs laiko dvasiai ir savo tautinius bei religinius principus iškeičęs į patogesnę gyvenimą ar nuėjęs į tėvynės priešų stovyklą. Augsta buvusių gimnazijos mokytojų moralė ir jų pastangos įžiebtį jaunose sielose prakilnumo ugnį neuėjo veltui.

Šių eilčių autorių, taip pat "marijonukus", kaip anuomet buvo įprasta šios gimnazijos auklėtinis vadinti, neketina pateikti bent kiek išsamesnio aprašymo

Marijonų gimnazija Marijampolėje.

venime jau susiję įrežti labai gili brūkšni, kaip katalikiškos akcijos veikėjai, visuomenininkai, kultūrininkai ir vada. Daugelis iš jų, įgiję augstą profesinį pasirengimą, šiandien yra žinomi, kaip nuspelnę mokslininkai, profesorai, daktarai, kunigai ir kt. Neteko, tačiau, girdėti, kad bent vienas iš jų būtų nusilenkęs laiko dvasiai ir savo tautinius bei religinius principus iškeičęs į patogesnę gyvenimą ar nuėjęs į tėvynės priešų stovyklą. Augsta buvusių gimnazijos mokytojų moralė ir jų pastangos įžiebtį jaunose sielose prakilnumo ugnį neuėjo veltui.

Šių eilčių autorių, taip pat "marijonukus", kaip anuomet buvo įprasta šios gimnazijos auklėtinis vadinti, neketina pateikti bent kiek išsamesnio aprašymo

Ugnis lietuvių liaudies tikėjimuose bei papročiuose

PRANYS ALSĖNAS

Nors lietuviai savo mitologijoje ir nesimėnt Prometėjų pas Zeusą pavogti ugnies, tačiau ugnis mūsų tikėjimuose bei papročiuose turėjo ir turi svarią vietą. Pagoniškoji Lietuva garbino, tarp kitų, ir šventąją, niekad ne užgesinamą, ugnį, kurią kurstė ir prižiūrėjo mergaitės, pasižadėjusios išlikti nekaltybėje, — vaidilutes. Jų tarpe buvo ir Birutė, vėliau kunigaikščio Kęstutis žmona, Vytauto Didžiojo motina.

Apie mūsų sentėvių ugnies gerbimą kronikos ir seni raštai minai gana dažnai. Vienas graikų kanklės lietuvių tiesiog vadina "ugnies garbintojais". Remiantis Dugosio kronika iš XV a. ir Rostovskio žinia iš XVI a. šaltinių, pasidare mados dalykų vaizduoti ant aukuro deginamą amžiną ugnį ir ją sergincias vaidilutes. Čia, be abejo, kronikrininkams darė įtaką jų žinios apie ugnies gerbimą senojoje Romoje, tad tuose romantiškuose

senovės lietuvių ugnies kulto vaizdavimuose gali būti perdėjų ir netikslumų.

Reikia skirti du ugnies gerbimo būdus. Kromininkai paprastai kalba apie kilties ugnį ir mini dvi tokias ugnies gerbimo vietas: vieną Augstajauose, kitą Zemačiuose. Tačiau senesnis yra namų židinio ugnies gerbimas. Šių dienų tautosakoje randame gana daug kaip tik šio senosios ugnies gerbimo pėdsakų.

Gabija — tai ugnies deivė. Tačiau tuo vardu senovėje žmonės vadino ir pačią ugnį, kuri taip pat buvo gerbiama, kaip ir kitos šventosios būtybės.

Zmonių galvojimu, žemėje senia ugnies nebuvo. Vieni tikėjo, kad ugnį išskėlė Perkūnas, o kiti — kad ją iš pragaro atnešusi žmonių geradarė kregždė.

Ugnis buvo laikoma šventa viso Lietuvos ir garbinama ne tik šventyklose, bet ir namuose. Prie krosnies būdavo atskiras kampeilis su pelenais, kuriuose visuomet žėrėdavo anglis. Ta ugnies vieta buvo vadinama židiniu.

Židinyje ugnis buvo rūpestingai prižiūrima, kad neužgestų, nes ugnies užgesimas reiškė namų nelaimę. Ugniai užgesus, ją reikėdavo parsinėti iš kaimyno, tik ne taip paprastai, bet su tikybinėmis apeigomis.

Visoj Lietuvoj gerai žinomi ugnies vardai: Gabija arba Gabieta, dr. J. Balio aiškinimu, yra kilę iš žodžio "gobti" arba "gaubti" (plg. maldelė: "Sventoji Gabieta, sugobta gobėk, suziebta žibėk"). Kaltinėnai, Tauragės apskr.).

Klaudingas yra lenko Bruecknerio aiškinimas, kad "Gabija" esanti kilusi iš "Agafijos", rusiško šv. Agotos vardo. Tada ji turėtų skambėti "Gapija". Seniausias šaltinis, minintis ir "Gabię dievaitę" ir "Polengabię" (Peleną arba peleno Gabiją), yra 1580 metų Lasickio raštas apie žemaičių dievus, o tuo metu krikščionybė ir jos šventieji žemaičių liaudyje dar nebuvo prigiję.

Taigi, Gabija yra senas ir grynai lietuviškas ugnies dievytės vardas, nieko bendra neturintis su kokia nors krikščioniška šventąja. Tačiau vėliau iš tikrųjų ugnies globa buvo priskirta visai eilei šventųjų: šv. Agotai, toliau šv. Florijonui ir šv. Laurynui.

Krikščionybė išigalėjus, ugnies šventumas tiesioginiai nebe-

apie šios mokslo įstaigos dalykinių ir auklėjamąją reikšmę bei tūlus istorinius faktus, nes po ranka neturi nei jokių šaltinių nei laiko jiems parinkti. (Mat, gimnazijos mokytojų ir mokinių suvažiavimas jau ne už kalnų — rugpjūčio 31 - rugsėjo 2 d.d.). Vis dėlto jis mano, kad marijonų gimnazija, beveik neradusi vietos net Lietuvių Enciklopedijoje, turėtų būti aptarta plačiai. Šiuo reikalu gal pasirūpins kalbamas suvažiavimas arba Amerikos lietuvių marijonų vienuolija, kuri taip pat prisidėjo prie šios milijoninės vertės įstaigos pastatų įrengimo.

Apytikriai apskaičiavus, paaiškėjo, kad šiuo metu bent JAValybių ir Kanados kraštuose esama tos gimnazijos apie 4 mokytojų ir apie 55 mokinių. A. K.

buvo garbinamas, tačiau tam tikra pagarba jai tebeteikiama Lietuvoje iki paskiausių laikų.

Saugoti namų peleno ugnį senovėje buvusi namų šeimininkės pareiga. Moteris, ištekdama, nusisėdavo į naujus namus savo ugnies, kurią jai įteikdavusi motina. Apie šį paprotį turime žinių iš XVI amžiaus. Tai buvo daroma todėl, kad jaunamartė būtų gera šeimininkė, kad jos gyvenimas su vyru būtų laimingas. Iš šio papročio kilo šeimos židinio pavadinimas, kai kalbama apie vedusius.

Gesyti ugnį nešvari vandeniu, mindžioti ją kojomis ar spjaudyti į ugnį buvo laikoma nuodėme. Už tai žmogus galėjęs būti nubasutas dar gyvas būdamas arba po mirties. O be to, įžeista ugnis gali keršyti, sudeginama namas. Kaikas ugnį laikė lyg gyvą būtybę: ne tik teikė jai pagarbą, bet ir maitino. Žmonės tikėjo, kad ugnis mėgsta druską. Todėl, sudant viralą, visada leisdavo druskai nubyrėti ant ugnies. Kai druska ugnyje imdavo spragtelėti, sakydavo: "Sventoji Gabija, būk pasotinta".

Ugnimi žmonės gelbėdavosi nuo ligų, ypač nuo maro ir choleros. Tokių epidemijų metu užsikurdavo kaimo pakraščius ugnį ir, ją apstoje, smilydavosi dūmais. Paskutinė tokia ugnis buvusi kurenama 1837 m. Ožkabalių kaime, Vilkaviškio apskrityje.

Iš degančios ugnies žmonės darydavę įvairius spėliojimus. Jei ugnis sproginėja ir mėtosi į krosnies žarijas, tai reiškia, kad bus sėvečių. Jei degdamos malcos cypia, tai sakoma, kad ugnyje atgailoja mirusio žmogaus vėl ir prašo gyvųjų pagalbos. Tada žegnojama ugnis ir melodiškai.

Pagaliau su ugnimi yra susieta ir visa eilė tradicinių papročių. Prisiminkime pvz. šv. Jono naktį, kada liepsnodavo laužai ne tik Rambyno kaime, bet ir visoj Lietuvoj. Tą naktį taip pat buvo deginamos degutuos ratų stebulės, įkeltos augštai ir medžius ir t.t. Arba ir Lietuvos naktigonai, išjoję arkliais ganyklon vasaros naktimis, nors ir šilčiausia naktis būtų, kurdavosi ugnį — laužą, susėdavo aplinkui, senesnieji šnekuciuodavosi, jaunesnieji užsnūdusiems usus anglimis tepdavo, arba žaisdavo apie ugnį, dainas dainuodavo.

(Ilgesnės studijos, rašyto Pedagoginiam Lituanistikos Institutui, santrauka).

Sesuo M. Cordia (Aušrelė Gataveckaitė) iš Toronto tarp stovyklautojų

Gyvenimas filmuose

Atsiveikinimas su publika

KORNELIJUS BUČMYS, OFM

Laikas nuo laiko pasitaiko, kad jaunuolis dainininkas savo išvaizda, balsu, bet gal labiausiai savo laikysena patraukia minias bręstančių mergaičių, kurios jį tiesiog dievina. Toks minių "stabas", sulaukęs reikiamo amžiaus, kaip ir kiekvienas kitas vyriškis, prašaukiamas kariuomenės. Tada klykiančios stabų garbintojos abosta, jų draugai ir sužadėtiniai džiaugiasi, tėvai pagaliau šiek tiek lengviau atsikvepia. Taip įvyko, kai amerikietiškas italas Frank Sinatra buvo pašauktas atlikti karinės prievolės, panašiai įvykiai klostėsi ir modernių dienų stabui Elvis Presley apsiūvilkus eilinio uniformą. Šitokių įvykių įkvėptas Michael Steward parašė muzikinę komediją, kuri po savo premjeros Plymouth teatre Niujorke 1960 m. balandžio 14 d. buvo vaidinama su dideliu ir ilgai tveriančiu pasisekimu.

To paties vardo filmas Irving Brecher minėtą komediją pritaikė ekranui, įvedant ir visai naują scenų įvykių samponą.

Populiarus rock-n-roll dainininkas Conrad Birdie pašaukiamas kariuomenės. Visame krašte jo garbintojai jaudinasi, ruošia protesto paradus, kol pagaliau išreiškia jam savo ištikimybės pažadą. Populiariu dainų kūrėjas Albert Peterson nepajėgia išskirti. Jau buvo parašęs pagrindinę dainą naujam Birdie filmui, bet šio pašaukimas kariuomenės sugriovė visus ateities planus. Domiuojanti ir visa tvarkanti Alberto motina nepalankiai nusiteikusi jo sužadėtinės ir sekretorės Rosie atžvilgiu, nepritarė jam dalyvauti vedyboms. Kantri Rosie išgalvoja naują galimybę jos sužadėtinii iškilti. Ed Sullivan programoje metu Birdie prieš išvykdamas atsiveikins su savo gerbė-

jais, padainuodamas paskutinę jaunuolis dainininkas savo išvaizda, balsu, bet gal labiausiai savo laikysena patraukia minias bręstančių mergaičių, kurios jį tiesiog dievina. Toks minių "stabas", sulaukęs reikiamo amžiaus, kaip ir kiekvienas kitas vyriškis, prašaukiamas kariuomenės. Tada klykiančios stabų garbintojos abosta, jų draugai ir sužadėtiniai džiaugiasi, tėvai pagaliau šiek tiek lengviau atsikvepia. Taip įvyko, kai amerikietiškas italas Frank Sinatra buvo pašauktas atlikti karinės prievolės, panašiai įvykiai klostėsi ir modernių dienų stabui Elvis Presley apsiūvilkus eilinio uniformą. Šitokių įvykių įkvėptas Michael Steward parašė muzikinę komediją, kuri po savo premjeros Plymouth teatre Niujorke 1960 m. balandžio 14 d. buvo vaidinama su dideliu ir ilgai tveriančiu pasisekimu.

To paties vardo filmas Irving Brecher minėtą komediją pritaikė ekranui, įvedant ir visai naują scenų įvykių samponą. Populiarus rock-n-roll dainininkas Conrad Birdie pašaukiamas kariuomenės. Visame krašte jo garbintojai jaudinasi, ruošia protesto paradus, kol pagaliau išreiškia jam savo ištikimybės pažadą. Populiariu dainų kūrėjas Albert Peterson nepajėgia išskirti. Jau buvo parašęs pagrindinę dainą naujam Birdie filmui, bet šio pašaukimas kariuomenės sugriovė visus ateities planus. Domiuojanti ir visa tvarkanti Alberto motina nepalankiai nusiteikusi jo sužadėtinės ir sekretorės Rosie atžvilgiu, nepritarė jam dalyvauti vedyboms. Kantri Rosie išgalvoja naują galimybę jos sužadėtinii iškilti. Ed Sullivan programoje metu Birdie prieš išvykdamas atsiveikins su savo gerbė-

Tarp gausių artistų ypač puikiai pasirodė Ann Margaret atsitiktinai parinktos Ohio merginos rolyje. Jos vaidyba šiame filme tikrai geriausia jos dar neilgoje filmų "karjeroje". Sekretorės rolyje Janet Leigh negauna daug progų aiškiau pasireikšti, bet ir turimasis nepilnai išnaudoja. Maureen Stapleton sukuria tikrai idomų viską valdančios motinos charakterį. Paminėtini dar Dick Van Dyke ir Paul Lynde. Režisavo George Sidney.

Ryški spalvota fotografija ir tikrai išpūdingi scenarijai. Muziką ir 12 naujų dainų sukūrė Charles Strouse šiu dienų stilium. Netrukus komiški momentai, kurių labiausiai vykęs — klasikinio balėto parodija. Šis filmas tik subrendusių publikai.

Kultūrinėje veikloje

ZALGIRO KAUTYNES ANGLISKAI. — "Lietuvių Dienų" leidykla išsišak seneniai išleido anglų kalba knygą apie 1410 m. įvykius Zalgiro kautynes. Veikalo originalo autorius I. K. Sokolnikov. Lietuviškai parengė J. Sudeželis. Laisvą anglų kalbos išvertė bei prologą ir epilogą parengė J. J. Bielskis. Knygos vardas angliskai — The Battle of Grunwald. Knyga išsitytina visiems lietuviams, nes tai tikroviniai faktai, paremtas žymaus mūsų istorinio įvykiu aprašymas.

"LAISKIAI LIETUVIAMS" skelbia naują konkursą parašyti straipsnius tema: "Kokį aš noriu matyti kunigą". Laimėjusiems skiriamos trys premijos: I — \$100, II — \$60, III — \$40. Konkursui straipsnių siuntimo paskutinioji data yra 1964 m. vasario 1 d.

LODZEJE (LENKIJJOJE) ištatyta knygą su Lietuvos antspaudu. Reta ir vertinga knygą — Augusto Steuchio veikalas "De pereni philosophia", atspausdintas 1554 metais Šveicarijoje, buvo ištatyta miesto kugyno parodoje Lodzėje, Lenkijoje.

Susidomėję tuo leidiniu pastebėjo, jog jame yra užrašas Didžiojo Lietuvos kunigaikščio rūmų Vilniuje antspaudas, datuotas 1583 m. Iš to galima spėti, jog lenkai bus pasiemę iš Vilniaus ne tik ta, bet ir daug kitų brangių knygų.

TOMUI REMEIKIUI University of Illinois suteikė filosofijos daktaro laipsnį politinių mokslų srityje. Jo disertacija tema buvo: "Communist Party of Lithuania: a Historical and Political Study". Naujasis daktaras šiuo metu perėmė "Lituanus" vyr. redaktoriaus pareigas. (Pr. Al.)

POETO BUTKU JUZES (Juozo Butkai) 70 gimimo metines liepos 9 d. nepamėnėję nei "Tiesa", nei "Komjaunimo Tiesa". Tą dieną per Vilniaus radiją 15 min. literatūros valandėlėje apie poetą kalbėjo J. Butėnas. Poetas, 1947 m. miręs Klaipėdoje, augstuosius mokslus buvo išėjęs Rusijoje ir Vokietijoje. Jenoje, yra gyvenęs JAV, 1926 m. vėl Lietuvoje mokytojavo, tikininkavo. Redagavo "Darbininkų Balsą", su literatūristų grupe vadinėję po Zemačiąja. Pirmosios bolševikų okupacijos metu B. Juzė buvo kvietiamas dirbti švietimo ministerijoje, tačiau atsisakė. Bolševikų buvo sušaukta jo parengta knygą "Zemaičiai". Lietuvių spaudoje B. Juzė reiškėsi nuo 1911 m., jo poezijos knygos išleistos 1917-1928 m. laikotarpyje, paskutinioji, 1928 m. išleista knygą "Darbas ir prakaitas".

BIRUTĖ ALMONAITYTĖ debiutavo Čaikovskio operos "Eugenijus Oneginas" Olgos vaidmenyje. Solistė yra baigusi Kauno muzikos mokyklos dainavimo klasę. Studijas gilinio Maskvoje pas prof. Rodžestvenskają, lankė operos studiją. Diplomatiniai darbai buvo pasirinkusi sunkią Lubasos rolę Rimskio-Korsakovo operoje "Caro sužadėtinė". Jos debiutą lietuviškos operos scenoje, Vilniuje, solistas K. Silgas išitaip apibūdina: "Jaunos solistės balsas skambus, sodrus ir lygus viusoje balso registruose; švari balso intonacija, aiški ir išraiškinga tarsena. Debiutante parodė gera, rimtą, profesinį pasiruošimą vokalinui, muzikinui ir sceniniam atžvilgiu". Akademini operos ir baleto teatras susilaukė naujo pajėgus mezo-soprano.

GARSO TRASŲ STUDIJĄ "MELODIJA", įsikūrusi Vilniuje, Jaunimo sodo pakraštyje, ir magnetofono juos-

tas įrašo lietuvių kompozitorių kūrybą ir lietuvių dainininkus. Iš šių įrašų vėliau gaminamos plokštelės. Atsakinguoju studijos redaktorium yra Valerijus Indrikonis. "Melodija" jau įrašė J. Karoso, E. Balsio, A. Kleščio, V. Nabazo, J. Gaizausko kūrinius kameriniams kvartetams, sol. V. Adamkevičiaus įdainuotą V. Klovos dainų ciklą, Laudies ansamblio programą ir beveik visus lietuvių kompozitorių pramoginės muzikos kūrinius.

1863 METU SUKILIMAS LEUT. KIRCHENO MIESTO SPAUDOJE (Wuerttembergo), parinko Al. Ružanec-Ružanecovas, Lietuvių bibliografinė tarnyba, leid. nr. 67. Danville, Ill., JAV. 1960 m. Tai idomus bibliografinis bandymas, kai jis 1945 m. gyvendamas Vokietijoje, Wuerttembergo krašte, mažame kaime bevartydamas 1865 m. laikraščių rinkinius, radęs žinią apie sukilimo dalyvius, atsidūrusius Wuerttembergo jų kėlionėje į Vakarų, Ameriką.

LIETUVIŲ MINES K. DONELAIČIO SUKAKTI. — Vilniuje veikia Donelaičio gimimo 250 metų komitetas paskele, kad Lietuvoje numatyta paminėti didžiojo poeto sukaktį. Kadangi ji išpuola 1964 m. sausio 1 d., tad ji būsianti minima visa 1964 m. pusmetį. Bus minėjimai Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje, mokslinė konferencija, jubiliejinė paroda. Numatyta išleisti L. Gineičio monografiją "K. Donelaitis ir jo epocha". Donelaičio gimimo sukaktis bus minima per radiją ir televiziją, be to, būsiąs pagamintas dokumentinis filmas. Iš kitų respublikų į Vilnių būsią pakviesti rašytojai. Rengimo komiteto vadovauja akad. K. Korsakas.

RUOSIAMA DAIL. P. AUGIAUS MONOGRAFIJA, kuri talpina visus jo grafikos darbus, sieks 300 psl. Leidinys spaudžiamas specialiaume popieriuje, formatus 11x14. Spaudai ruošia Vytautas Saulius ir dail. Algirdas Kuskas. Egzempliorių skaičių nulems lietuviškos visuomenės susidomėjimas. Tad užsakymus siųskime nedelsdami. Įmokėti nereikia. Ši meno knyga tinka visiems — suaugusiems ir jaunimui, net anglams, nes tekstai bus išversti į anglų kalbą. Kreiptis: D. Augienė, 6508 So. Talman Ave., Chicago 29, Ill., USA, arba pas vietinius spaudos platintojus.

Atsiųsta paminėti

Aleksandrynas, II tomas, V. Birziska; senųjų lietuvių rašytojų, rašiusių prieš 1885 m. biografijos, bibliografijos ir biobibliografijos; 497 psl. Išleido JAV LB Kultūros Fondas.

Atgarsiai, nr. 14. Venezuolos lietuvių rotatorių spausdintas žurnalas, kurį leidžia Carracas apylinkės valdyba. "Laiskai lietuviams", nr. 7-8, Tėvų jėgų lietuviškas religinės ir tautinės minties kultūros žurnalas; 2345 V. 56th St., Chicago 36, Ill., JAV.

Komp. Juozo Bertulio 10 solo dainų sąsiuvinį: "Prie mano lėpšio", "Antukus", "Močiute mano", "Vakarais vienuolyne", "Zuvusiems kariaus", "Katytė", "Oi, rūta, rūta", "Sibid

Skaitytojai pasisako

LATVIS APIE LIETUVĄ

Skaitydami latvių pasisuntinys Vasingtone išleista dr. Alfredo Bilmano "Baltish Essays" (autorius — pats pasisuntinys), negali atplesti akių iki pat paskutinio puslapio, kol sužina viską apie "gintaro tėvynę" Latviją, nors čia nemažai medžiagos sukonkretuota ir apie Pabaltį.

Is gausios statistikos matyti, kad latviai visur buvo mus pralenkę (nors juos pralenkę estai), gi lietuviams gerai sekė tik kiaušius auginti, atseit, esame beko krastis. Mūsų žemaičiai, girdi, stovėjo arčiausiai latvių, nes ir kalba beveik panaši. Gal autoriui patiko ir smarkus žemaičių būdas, nes tuo pasižymi ir latviai. Kad "leisiu" (lietuvių) latviui buvo keiksmazodžiui net per kelias generacijas, autorius nutylė, bet vietiekiai išlenda iš maisto kitur. Autorius malonai, kad viduramžiais Maskva drebusi dėl Lietuvos galybės ir pats Kremlius bebuvavo vos už 93 mylių nuo mūsų sienos, bet... aiskiai matosi, kad jei to būtų sau norėję, latviai jau galėjo nemažiau už mus padaryti (tik kažkodėl jie "nepanorėjo"). Lietuvių heroizmo nesimato, o jį saulele užkariavo tiek daug tik todėl, kad tai buvo lengva. Pirmiau užteko susimokyti su gaudais, o tada jau kartu su jais užgriūti ant Ukrainos, kur būta net 60 besipėsančių kunigaikščių ir ant kurių staiga iš Azijos buvo užplūdę tūkstančiai bandoms. Ukrainiečiai noriai lietuvių priėmė, kadangi juose matė tuos, kurie sau užsidėdė pareigą apginti Ukrainą nuo totorių. O ka gi tada veikė broliai latviai? Jiems, mat, kažkodėl ne taip jau sekėsi: vienas vokiečių ordinas atvyko iš Palestinos ir užkariavo čia: Latviją ir Estiją. O tačiau Lietuva pati viena tada sugebėjo atsilaikyti net prieš du vokiečių ordinus ir dar net įsiseimininkauti Ukrainai, apgindama ją ir nuo totorių ir nuo Maskvos. Latviai autorius tai nežino, ir jis greit randa išeitį: girdi, latviai, gi ypač žemgaliai, padėdavo lietuviams bei galo ir be krašto, saboduodami iš užnugario kiekvieną vokiečių ordino žygį Lietuvon, o dažnai net padėdavo pas žemaičius, atrodo, nunešdami svarbių karo paslapčių. Gal ir taip, o gal — ne, nes autorius "užmiršo" pacituoti faktus, būtent, kad ir kur tai įvyko. Vokiečius sumušė 1410 m., anot jo, Jogailis su savo lenkais, o lietuviams dar mažiau vietos palikta, negu raud, lenkų senesniai pagamintame filme "Gruinvaldas". Po unijos net žodis "Lietuva" autoriui dingsta, visur gi figūruoja Lenkija. Tiesa, dr. Bilmanis žino, kad Vilnių įstengė 1323 m. mūsų Gediminai, bet kad Želgiovskio bandoms Vilnių mums atėmė, latviais netenka nė piršto pajudinti, nes ateis toks laikas, kada "savaije" santykių tarp lenkų ir lietuvių išsibalansuos. Autoriaus nuomone, pasauli jau daug kartų išgelbėjusi Lenkiją, pvz.: 1241 m. lenkai sumušė Džengis Chaną totorių ordas ir išvijo atgal į Aziją; 1683 m. ties Viena atmušė turkų invaziją ir Vakarų Europą; 1939 m. Lenkija vėl buvusi pirmoji, kuri drįso Hitleriui pastoti kelią. Dar tokių "išgelbėjimų" autorius prirašo lenkamis keleta, visai gi užmiršdamas ju atneštą baudžiamą ir Lietuvai bei Ukrainai ir daugeli kitų negerovių. Bet, tūpindami apie lenkus, estai dar toliau nuejo, ir — pakliuvo į bėdas. Lenkų pavardenis "Baltis Erelis" savo laiką nuo Hit-

lerio pabėgo į Taliną. Estai lenkus internavo, bet taip palaidai, kad šie pabėgo į Angliją. Rezultate sekė Maskvos ultimatumas (neva, už neutralumo laužymą) ir reikalavimas bazių, kurias estų Selteris ir davė, nepasitaręs nei su latviais, nei su lietuviomis, ir tuo sulaužydams Pabaltijo santarvę. Tą santarvę, pagal autorių, sulaužė ir Lietuva 1940 m. vasarą, pirmoji išleisdama raudonąją armiją, ne žodžio neprašiusi latviams ir estams. Būtų džiugu, kad ir mūsų ekspertai "kada nors" sugebėtų bent 50% tiek informacijų duoti. Šiip jau siūlėsi rusų priežodis: "Apsaugok, Viešpatie, nuo draugo, o nuo priešo — aš ir pats apsiginsiu". St. Bijūnas

TIKSLIAI RASYKIME

"Tėvės Ziburiu" nr. 29 ir 30 Ed. Sulaitis savo skyryje "Čikagos vaizdai ir vargai" nevisai tiksliai informuoja apie padėtį. Lietuvių grupę Pavergtųjų Savaitės eisenose sudarė virš tūkstantio asmenų su gausybe vėliavų ir plakatų. Šiais metais ypatingai daug pasirodė ir jaunimo ir senimo, žodžiu, buvo labai gausi demonstracija, nežūrint, kad tą dieną buvo ir keliolika kitų parengimų. Jonas Putejas

MŪSŲ DEBIUTANTES PACIOS "PRISISTATO"

Kalbėdamas apie debiutantių vakarus Čikagoje, p. Al. Gimantas mano, kad šis paprotys įsiviešpatavo ir kitose lietuvių kolonijose. Toronto lietuviams turi gražesnę tradiciją: visuomenė jos "prisistato" ne debiutantių vakaruose, bet savo ankstyva veikla lietuviškoje jaunimo organizacijoje. Tuo jos atneša daugiau naudą lietuviškumui, o savo tėvus apsaugoja nuo išsidūmimo nuodėmės. Kostas Vardas

VISŲ RŪSIŲ AUTOMOBILIŲ BODŲ TAISYMAS

Dundas Auto Body
Darbas sažinantis ir garantuotas.
Lietuvis savininkas A. Simonis.
418 BATHURST ST. • WA. 13225

Dėmesio!

TAISO: šaldytuvus, skalbimo mašinas, siurblius—vacuum cleaners, elektrines plytas ir kitus namų ruošai pritaikytus elektrinius reikmenis.

VI. Šlenys - RO. 9-6047

LATVIŲ GELIŲ KRAUTUVĖ
802 BATHURST ST. (kampas Bloor)
Telefonas LE. 3-3884

PAS MUS PUKIAUSIOS GELES...

- * Puokštes nuotokoms bei įvairioms kitoms progoms — europietiška ir kanadiška stiliuje.
- * Įvairiausių rūšių skintos geles bei vazonas su gėlėmis.
- * Mes turime gintaro ir kitokių išdirbinių dovanoms.

Kalbame taip pat vokiškai ir rusiškai.

LOTUS

Pastabos, pastabėlės...

EDVARDAS SULAITIS

"Idėjų nebeliko... Neapkęnta, pavadas... Asmeniskumai. Tas tam nepatinka, anas to nemėgsta... Tie žmonės, kurie gali vadovauti, seniai sumaišyti su purvais. Jie nuplakti ir nukryžiuoti. Jei nėra argumentų, griebiamasi šmeižtų, rausiama žemė po veikėjų kojomis. Jie puolami ir kankinami. Tai, dauguma nuo betkokio veikimo ir pasitraukė..." — taip rašė Leontina Rimvydaite 1962. IX. 13. "Tėvės Ziburiuose".

Tą straipsnį, iš kurio imta augščiau citata, išsikirpau, nes jis gana tiksliai pabrėžė įvairių lietuvių gyvenimo išvystoję, nors, kaip redakcija pridėjo, jis rodo tik vieną gyvenimo pusę. Tada galvoju, gal atiteityje autorės išskeltos neigiamybės pranyks iš mūsų tarpo arba gal bent sumazės.

Bet, praėjus beveik metams nuo to rašinio pasirodymo, padėtis pasuko dar į blogesnę pusę. Dabar kai kurie mūsų žmonės ar spūdas, pražędami betkokias padarumo ribas labiau negu betkada, šmeižia tautiečius, patys sau savininkais neįkylstant, patirto žinio ar kitokių dorybių monopolijai.

Atrodo, kad pasivirtina tada gana drąsus L. Rimvydaite pramanyti: "Jeigu galima būtų sakyti, kad Lietuvos yra dvi — viena ten, vergijoje, o kita trečiojoje, tai pirmoji persekiojama išliks ir gyvena; trečiojoje gi mes patys vieni kitus sušmeisime ir liks trąšos svetimi žemė".

Aš manau, jog pildosi ir anam straipsniui paimtas motto iš Krėvės-Mickevičiaus raštų: "Arus sunaikinom, o dabar stebimės, kad varnos aplinkui skraido".

Koks liūdnas yra lietuvių gyvenimo šiuo Atlanto krante, rodo įžvalgos dr. J. Griniaus išpužiai "Europos Lietuvių". Šių išpužijų ištraukos jau buvo skelbtos ir "Tėvės Ziburiuose", tad šio laikraščio skaitytojai turėjo progą pažinti praėjusius metus JAV ir Kanadoje viešėjusio autorius atvirą žodį.

Zinoma, nedaug kas atvirą žodį mėgsta, todėl neuostabu, jog net idėjiniai dr. J. Griniaus artimas "Išlaisvėjimas" buvo spūdis pavadinti "subjektiviais". Buvo asmenų, kurie subjektiviai pavadino ir dr. J. Griniaus paskaitą Kultūros kongrese už tai, kad jos autorius niekam nepripažino jokio monopolio jokioje srityje ir, pagal galimybes, stengėsi duoti niekam nepaaukštinančių minčių.

Tokie žmonės kaip dr. J. Griniaus Kanadoje, o ypač Amerikoje, didesniu pasisekimu neturėtų, nes čia juos ištikti L. Rimvydaite straipsnyje nurodomas likimas.

Zvelgiant į mūsų spaudos puslapius,

juose pamatome daugelį temų, įvairių rašinių. Randame nemažą aprašymų apie didelius žmones, žymius fondus su stambiais aukotojais, autoritetingus pasisakymus vienokiu ar kitokiu klausimu ir panašiai.

Bet atrodo, kad spaudoje būtų gera užtikti daugiau ir kitokio tipo aprašymų. Tai, kaip amerikiečiai vadina "human interest stories". Gera yra žinoti apie įvairius žymius su stambiais titulais ar stambiais pinigais. Tačiau kaip su paprastu, pilku žmogumi? Argi jis niekam nėra idomus? O gal jis kaip tik sugebėtų pasiekti mūsų tolimiausius širdies kampelius? Gal tautietis, kuris, turedamas 50-60 dol. pajamų ir savaite, paaukojęs dešimke lietuviškiems reikalams, pasirodytų žymiai skaitytoms idomnis, negu tas, kuris iš 10-20 tūkstančių metinių pajamų skiria šimtinę ar kelias ir kokį nors fondą?

Be to, nepaprastai būtų idomu iš spaudos puslapių išgirsti — ką galvoja įvairiausi opiaisiai dienos klausimais mūsų pilkieji žmonės, atseit, liaudis, kuri šiaip ar taip sėdaro mūsų kūną. Jūs jau nereikėtų "nuryti" ir nuostolių, amžinai kartojant "išrinktųjų" pasisakymus vienu ar kitu klausimu, norint, jog tik jų mintys būtų priimtos už tikrą pinigą.

Dažnai skundžiamės pinigų stoka vienokiam ar kitokiam projektui įvykdyti. Rengiamos įvairios pramogos ir laukiam, iš jų tikėtis dolių, kitas pelno gražiems organizacijų užsimojimams realizuoti ar bendrai lietuviškai veiklai paremti.

Taciu šandien jau nepasitaps, kad daugumas pramogų rengėjų ne negalėtų apmokėti rengimo išlaidas, jeigu nebūtų pardavinėjami svaiginami gėrimai. To niekas nesiginia, ir dabar jau daugelis sumanusiųjų rengėjų patys paragoja svečius paremti jų kilniems tikslams, atsilankant prie baro.

Kaip žinome, ne visi prie baro paliktieji tautiečiai pinigai įskena į rengėjų kasa, geriausia atveju gal tik 50% ten užliks. Kitus tenka atiduoti biznieriems ir alaus bravorams ar degtinės gamintojams.

Tad kyla klausimas — kodėl pas save nepasilaikyti visą 100% ar bent idėjiniai daly geriamas skirtųjų pinigų? Salėse ar gegužinių daržuose prie barų ar nevertėtų pastatyti dėžutes, kur tautiečiai galėtų "paremti" kilniuosius tikslus. Zinoma, jeigu viena, kita burna svečiai ir išmestu, niekas nieko negalėtų sakyti. Kiti išleidi, mui numatyti doliariai turėtų atsidurti toje dėžutėje. Tada organizacijos gal mažiau skųstųsi lešų stoka, o tautiečiai — skaudančiomis galvomis ar skilviais.

TINKAMAS GERTI VANDUO

— sveikatos pagrindas

Rašo M. B. DYMOND, MD, Ontario sveikatos ministeris

Nerizikuokite savo ir šeimos sveikata, gėdami ir leisdami kitiems gerti vandenį, kurio tinkamumas gerimui nėra žinomas.

Šiuo metu dideli skaičiai provincijos gyventojų yra jau pasisklidę atostogoms po visą kraštą. Kur vasarotojas bebūtų — suštos treilerių parke, irkluojas laivelyje, stovyklaujas parke, pakelės palapinėje, ar vasarotojas sašarnamyje, visur jis naudoja vandenį. Čia ir prasideda problema. Mūsų upės atrodė svarios, ežerai blizga, bet tai dar nereikia, kad jų vanduo tinka gerti. Atvirksčiai — tame iš pažiūros atrodančiame svariame vandenyje kartais gali būti šiltinės, dezinarijos bei kitų užkrečiamų ligų bacilų.

Pirmiausia, statant savo vasarnamį, reikia tinkamai išspresiti geriamo vandens klausimą. Kurios rūšies jūsų šulinys bebūtų, jis turi būti pakankamai nuotolyje distancijos ir gilumo atžvilgiu nuo vandenį teriančių įrengimų, kaip septic tankų ir pan.

Ežerų ir upių paviršiaus vanduo dažniausiai gerimui netinka. Jei tas vanduo imamas iš šių šaltinių, paimamasis vamzdis turi prasidėti maždaug 40 pėdų nuo kranto, 10 pėdų gylėje ir 2 pėdos nuo dugno.

Jei jūsų geriamasis vanduo kelia įtarimo, geriausia paimti jo pavyzdį ir labai svarų butelį ir nusiųsti jį į valdžios laboratoriją patikrinti. Sterilizuoti buteliai gali būti jums valdžios laboratorijos atsiųsti pagal pareik-

lavimą. Valdžios laboratorijos šiuo metu veikia šiose Ontario provincijos vietose — Fort William, Kenora, Kingston, London, North Bay, Orillia, Ottawa, Peterborough, Sault Ste Marie, Timmins, Windsor ir Woodstock. Gavusi vandens pavyzdį ir ištyrusi, laboratorija praneš jums rezultatus.

Jeigu laboratorija rastų jūsų geriamą vandenį nešvarų, reikėtų imtis priemonių jam pataisyti. Viena iš tokių priemonių jam pataisyti yra chloridavimas. Tam reikalinga medžiaga ir instrukcija sufelktų minimos laboratorijos.

Patogiausias būdas apsisaugoti nuo netinkamo geriamo vandens yra jį virinti.

Negaukite ligų, gėdami nešvarų vandenį!

..ŠYPSĖNOS..

Tavo amžinai

— Tai tamsta radai šį žiedą?
— Taip, aš.
— Kodėl tamsta neatidavei rastų pamestų daiktų biurui?
— Maniau, kad neprivalau tai padaryti.
— Kodėl? Prašau motyvuoti.
— Ziede buvo įgraviruota: "Tavo amžinai"...

Kas yra komunizmas? — Tai menas kitus sukšti po velėną, pačiam po ja nepakliūnant.

Kas yra kapitalizmas? — Tai menas pasidaryti turtingu, nepakliūnant į kalėjimą.

Mažas nesupratimas

Transatlantinio laivo pirmos klasės valgykloje, prie vieno stalo priešais vienas kitą, atsisėdę prancūzas ir amerikietis. Padavus pirmą patiekalą, prancūzas mandagiai nusilenkia prieš savo kaimyną ir taria: "Bon appetit!" Amerikietis, kiek nustebęs, pakelia akis ir, manydamas, kad kaimynas prisistato, nenoriai sumurma savo pavarde.

Kitą dieną ir vėl tas pats: — Bon appetit! — sako prancūzas. — James Peterson, — aiškiai ištaria amerikietis savo pavarde.

Po pietų, pasitkęs maitre d'hotel, paklausa: — Ar tam ponui Bonapetitui galvoje negerai, kad jis kasdien man prisistatinėja?

— Jis gi tamstai tik gero apėdito kasdien linki, — paaiškina šis.

Kitą dieną amerikietis nori pasirodyti džentelmenu ir prancūzui, vos priešais atsisėdęs, lauzyta kalba ištaria: Bon appetit!

Prancūzas maloniai nusisypsuoja ir baisiai lauzyta anglų kalba, vargais negalais ištaria: — James Peterson, monsieur!

Parinko Pr. Al.

APDRAUDA

namų, automobilių, baldų ir t.t.

RO. 6-0811 arba RO. 6-0832

PRANAS BARAUSKAS
49 CAMEO CRES, REAR JANE PARK PLAZA,
TORONTO 9, ONT.
Commissioner for Taking Affidavits.

DR. E. ZUBRIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1577 BLOOR ST. WEST (prie Dundas)

Telefonas LE. 2-4108

DR. J. MATULIONYTE

DANTŲ GYDYTOJA

1796 BLOOR ST. W. (prie Keele)

KABINETAS ATOSTOGŲ METU
BUS UZDARYTAS
NUO LIEPOS 29 DIENOS
IKI RUGPJŪCIO 12 DIENOS.
Telefonas RO. 6-1372

DR. V. J. MEILUVIENE

DANTŲ GYDYTOJA

262 Roncesvalles Ave. (prie High Park Blvd.)

Tel. 535-7025

Priima pacientus pagal susitarimą.

Kabineto telefonas LE. 4-4451

DR. P. MORKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

Vakaraais ir šeštadieniais pagal susitarimą.

1082 BLOOR ST. W., Toronto 4, (į rytus nuo Dufferin St.)

DR. V. SADAUSKIENE

DANTŲ GYDYTOJA

129 GRENADIER ROAD (2ras namas nuo Roncesvalles) Toronto.

Telefonas LE. 1-4250

Priėmimo valandos: 9-12 ir 3-8 val. vak. (pagal susitarimą).

OKULISTĖS

Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.

Wiktorija BUKOWSKA, R.O.

274 RONCESVALLES AVE. (prie Geoffrey St.)

TEL. LE. 2-5493

Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 6 v.v.

W. A. LENCKI,

B.A., L.L.B.

TEISININKAS — ADVOKATAS - NOTARAS

100 ADELAIDE ST. W.

Kotze 107

Telefonas EM. 6-4182

Toronto

Akių specialistas

L. LUNSKY, R.O.

420 Roncesvalles Ave. (prie How-ard Park Ave.). Telefonai: kabineto LE. 1-4251; namų CL. 9-8029.

Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų. Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

Pritaiko okinius visiems akių defektams. Ištiria akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skausmą ir nerimą. Kalba žmonių kalbomis.

470 COLLEGE ST., Toronto

Telef. WA. 1-3924

Dažai ir sienoms

popieris! VASKAS, SPECIALI TERPENTINAS

SKY'S PAINT & WALLPAPER

891 DUNDAS ST. WEST

Tel. EM. 4-2715, Toronto, Ont.

DRAUDIMAI

NAMŲ, AUTO, VASARVIEČIŲ, KOMERCIALIŲ, ATSAKOMYBĖS, APIPLĖSIMO, TRANSPORTO, BONDS IR PAN.

DRAUDIMO ISTAIGA

AL DUDA

24 VAL. PATARNAVIMAS

RO. 9-4612

DARBO VALANDOMIS

RO. 9-4131

NAMŲ

RO. 6-7132

ATSTOVAUJAMOS 27 DRAUDIMO BENDROVĖS. DRAUDIMAI RASOMI VISOSE KANADOS PROVINCIJOSE. 10% NUOLAIDA IMANT DRAUDIMĄ IS VIENOS KOMPANIJOS.

SVEIKATOS KLINIKA - Health Clinic

Vienintelė lietuviška, Kanados valdžios registruota sveikatos klinika, veikianti pagal Bevalstinio gydymo įstatymą. Mediciniškai ir kooperaciniai gydymai. Natūralus gydymo metodai. Specialūs chroniški ligų gydymai: elektros, fizinių masažų, terapijos, ultravioletinių, infraraudonųjų spindulių, svorio kontroliavimo pagalba. Ypač įsidėmėtina jaunimui, besidominciam atletinės figūros išauginimui: atletinė terapija, hidro ir kitų rūšių terapijos. Garų vonios, šiluminės pirtys — sauna ir kiti įrenginiai. Speciali pagalba vaikams ir nešiojams moterims prieš ir po gimdymo siekiančoms išlaikyti gražią figūrą. Visi patarimai išlaikyti gerai sveikatai teikiami nemokamai. Klinika bendradarbiauja su įvairių ligų specialistais — gydytojais.

BERNARDAS NAUJALIS, R.M.N.P.
474 Roncesvalles Ave. (prie Dundas St. W.), Toronto 3, Ont. Tel. LE. 3-8008

Wasaga Beach, Stayner, Collingwood

ir apylinkėse turime džiausia pasirinkimą vasarnamių, farmų, gazolino stočių, garažų, motelių, įvairių bizių ir t.t.

V. (Vic) BUTRIMAS

DEL INFORMACIJŲ RASYKITE: BOX 83 COLLINGWOOD, ONT.
Frederick F. MARTIN
Real Estate
Oakview Beach
Ištaigos tel. Wasaga Beach 201

NAUJAI ATIDARYTA

lietuviška stalių dirbtuvė
ARO

Juošame krautuves, restoranus, įstaigas, grožio salonus, sumoderniname virtuves ir atliekame įvairius kitus namų remontus.

ARO CUSTOM WOOD PRODUCTS CO.

425 JANE ST., TORONTO • RO. 9-9647

Res. Tel. LE. 6-5363 — Res. Tel. RO. 3-2032

K. STRIAUPIS P. JONIKIS

DUFFERIN RADIO and TV

SALES AND SERVICE
Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduoamos lempos ir baterijos. Priėmęs specialistas su ilga praktika.

1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Urbalis

ŠILDYMO KONTRAKTORIUS

VISŲ RŪSIŲ ŠILDYMAS IR ĮVAIRIOS PŪMPOS.

507 Dovercourt Rd., Toronto. LE. 4-6123

ANT. JUOZAPAITIS

LIETUVIO ADVOKATO ISTAIGA

NEIMAN, BISSETT & SEGUIN

Advokatai — Notarai

35 HAYDEN ST., Toronto, (arti Bloor ir Yong gatvių)

Telef. įstaigos: Telef. namų: WA. 4-9501. BE. 3-0978

PLUMBING and HEATING

J. LISAUSKAS, valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvair. plumbing ir vandens apšildymo darbus. Darbas sažinantis ir nebrangus.

148 Westminster Ave., Toronto
Telefonas LE. 2-5191

George BEN, B.A.

ADVOKATAS-NOTARAS

prašė, kad persikėlė į naujas patalpas

1134 DUNDAS ST. W.

VISI Į SKAUTŲ STOVYKLAVIETIŠKĄ SVENTINIMĄ

Skautų stovyklavietės pašventinimo - atidarymo iškilmes įvyks rugpjūčio 3 d., 11 val. ryto. Iškilmingas šv. Mišias laikys mons. dr. J. Tadauskas, Liet. Kunigų Vienybės Kanadoje pirmininkas. Po to įvyks pašventinimo apeigos ir sekancijos iškilmes: įsteigimo akto skaitymas, apdovanojimai, sveikinimai, išdėdys, paradas, pietūs, išpūdziai iš pirmųjų žingsnių, žvilgsnis į ateitį. Po to komiškas paradas, komiškas sportas, toliau skilčių užsimeimai ir ruošimasis lauzui. Pagaliau vakaryje vėlavų nuleidimas ir vakarėlis lauzas.

Šių metų stovykl. globėju sutiko būti PLB v-bos pirmininkas dr. J. Sungaila. Iškilmėse taip pat dalyvaus Liet. gen. konsulas Kanadai dr. J. Zmuidzinaitis.

Be jų, dar atvyksta vyriausieji skautų-skaucių vadovai iš Čikagos ir kitų vietų, lietuviškųjų parapijų klebonai, organizacijų pirmininkai, tėvai-remėjai ir kiti garbingi veikėjai.

Stovyklos vadovybė ir visi stovyklautojai nuosirdžiai kviečia visą Toronto ir apylinkių lietuvišką visuomenę šioje šventėje gausiai dalyvauti, įsijungiant į pirmosios tremties išgytų skautiškos stovyklavietės nuotakas. Kaip nuvažiuoti — žiūrėkite į pereiną "T. Žiburių" nr. Be to, bus sargyba, kuri nurodys kelią į stovyklą: skautai stovės prie 11-to kelio už tilto.

Liet. evangelikams
Lietuvių evang. liuteronų parapijos taryba praneša, kad rugpjūčio 4 d. pamaldų nebus.

Rugpjūčio 11 d. numatyta visų parapijiečių išvykimas į Keswick prie Simcoo ežero. Susirinkimo vieta prie Orchard Lodge, 405 Lakeshore Rd., Keswick, Ont. Pamaldas laikys mūsų kunigas A. Zilinskis.

Visi norintieji vykti maloniai prašomi susirinkti 9 v. ryto prie išganytojo bažnyčios 1601 Bloor St. W. ir Indian Rd. Iš čia vyksime automobiliu į numatytą suvažiavimo vietą.

Taryba
Jieškomas geradaris. — Lenkijoje gyvenęs lietuvis kreipėsi į mus, prašydamas surasti geradarį, kuris paaugotų jo šeimai kelias lietuviškas maldaknyges — suaugusiems ir vaikams. Jei toks geradaris atsirastų, mielai patarpininkausime.

Sp. b-vė "Žiburiai", Toronto
Toronto Liet. Akademikų Draugija savo naujajai 1963-4 metų sezoną ruošiasi pradėti dr. J. Girmiaus diskusines paskaitas, kurių įvyks spalio 5 d. Prisikėlimo parapijos muzikos studijoje.

Mus aplankė
P. Liutkus iš Prancūzijos, Paryžiaus, lankydamas atostogų proga gimines ir pažistamus JA V-bos ir Kanadoje. P. Liutkus Paryžiuje yra baigęs ekonomijos bei politinius mokslus ir dabar, gavęs šviet. ministerijos stipendiją, ruošia doktoratą iš tarptautinės teisės.

Jurgis Petraškevičius, mūsų bendradarbis iš Čikagos, atostogų metu lankėsi Montrealyje, o Toronto susitikto su bičiuliais St. Kairiu, Pr. Alšėnu ir kitais.

Kalėdų Senis liepos mėn. Tikras Kalėdų senis, vilkįs savo raudonąsias žiemos drabužias, pereiną trečią dieną metų atvyko prie miesto savivaldybės rūmų Toronto. Nežiūrint 90 laipsnių karščio, kresnas 243 svarų senis jautėsi gerai. Visa tai buvo ne kokia išdaiga, bet rimtas spėjimas, suorganizuotas Toronto susisiekimo saugumo tarybos. Išėjimas buvo išreikštas didžiuliu paraše: "Noriu, kad visi vaikai dar būtų gyvi, kai atvažiuosiu gruodžio 24 dieną".

High Park rajone išnuomojamas kambarys ir virtuvė material su arba be baldų. Skambinti LE 2-8459.

BALTIC MOVERS
Baldų pervežimas Toronto ir tolimomis distancijomis. Visas vežamas turas apdraustas. Važiuojam kas savaitę į Montrealį, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudburį ir kitur.
30 DEWSON ST., TORONTO
Telefonas LE 4-1403

Lietuviška baldų dirbtuvė
Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni pigia kaina. P. Lubys. Tel. WA 2-7981. Namų AM 1-0537.

RODNEY, Ont.
GEGUZINĖ! — Kadangi liepos 21 d. apylinkės valdybos ruošta gegužinė publikos buvo šiltai sutikta, ir visi nuo jauniausio iki seniausio turėjo smagią popietę, tai visuomenei paršant, apylinkės valdyba rugpjūčio 4 d., 3 val. p.p. ruošia dar vieną šiu metų paskutinę gegužinę.

Gegužinė įvyks jaukiame p. Prekšaičio pušynelyje. Veiks bufetas, muzika ir šokiai. Tai visi į Rodney gegužinę.

Sukūrusius lietuvišką šeimą
ONĄ VAICIULYTĘ ir JONĄ AZUBALĮ
nuosirdžiai sveikiname —

A. Daukša
M. Galdinskaitė
Br. ir St. Prakapai

Paruošimai "Aukso žąsies" filmavimui jau baigti

Visa Aušros Vartų parapijos salė pilna aparatų, prožektorių ir kt. Teko net specialią elektros liniją įsivesti. Dail. R. Bukausko dekoracijos pasižymi modernumu ir fantazija. Jau kuris laikas prie paruošiamųjų darbų dirba iš Čikagos atvykęs akt. K. Veselka. Jam talkina montrealiečiai Kerbelis, Simaniukštis ir kt. Filmavimas prasidėjo šeštadienį, liepos 27 d. Iš kitur laukiami at-

vykstant aktorių A. Dikino, St. Pilkos, L. Barausko, Dauguvietės-Kudabienės, Vasiliausko ir kt. Veikalo režisore ir autorė B. Pukelevičiūtė.

Lešas šiam filmui sudėjo patys aktoriai. Taigi, "Aukstinė žąsis" bus grynai filmas entuziastų menininkų, kurie dar turi idealizmo, energijos ir drąsos tokiems dideliems užsimojimams. Nepraleiskime progos tą jų kūrinį pamatyti, kai tik jis pasirodys.

JAV IR KANADOS LIET. FRONTO BICIULIŲ VII-toji STUDIJŲ IR POILSIO SAVAITĖ
Ivyks Kennebunkporte, Maine, pas Tėvus pranciškonus, rugpjūčio 18-25 dienomis. Šių metų studijų savaitę ruošia Niujorko LFB skyrius. Suinteresuoti prašomi kreiptis šiuo adresu:

LFB Studijų Savaitė,
c/o A. Kregždys,
392 Shepherd Ave.,
Brooklyn 8, N.Y., USA.
Telefonas MI 7-7158.

Patogūs kambariai, puiki gamta, geras maistas. Savaitės diskusijų moderatorium sutiko būti dr. J. Girmius.

Apylinkės valdybos posėdyje, įvykusiame praėjusį savaitgalį, plačiai buvo aptarta besiribiančio Pasaulio Lietuvių Bendrumenės seimo reikalai. Apylinkės valdyba, pirmininkaujama dr. Juditos Matulionytės, prašoma PLB valdybos, sutiko rengti ir globoti sekmadienio vakaro rautą. Apylinkės valdyba sutiko šio darbo imtis ne kaip viena iš seimui rengti komisijų, bet kaip Toronto kolonijos, kurios ribose įvyks Pasaulio Lietuvių Bendrumenės seimas, šeiminiškė.

Toronto apyl. valdyba
Dr. J. Matulionytė išvyko atostogų. Kabinetas bus uždarytas nuo liepos 29 d. iki rugpjūčio 12 dienos.

Mielai kolegei
DR. G. ZYMANTIENĖI
ir dukrai Reginai,
brangiam vyrui ir tėvui staiga mirus,
nuosirdžiausią užuojautą reiškia —

Dr. E. Norvaišienė ir
A. N. Kulpavičiai

Siuntinių į Lietuvą b-vės "Tauras" atst. St. Prakapas

praneša, kad atstovybė atidaryta visą laiką.

Akordeonai, maistas, eksportinės medžiagos ir visa kita. Visi užsakymai įspildomi skubiai. Pristatymas garantuotas.
SKAMBINTI BETKURIUO METU, RO 7-9088

Lankydamiesi Toronto

nepamirškite užsukti lietuviškon dovanų, suvenyrų, ir įvairių reikmenų krautuvėn
"The Times"
1212 Dundas St. W. Tel. LE 2-9547
J. BERZINSKAS
Užsakymai priimami ir pašti

AL GARBENS REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

1611 Bloor St. W. Toronto, Ont.
Telefonai: LE 6-2738, LE 6-2664
Vakaris — HU. 9-1543.

SWANSEA, \$16.900 visa kaina, atskiras, originalus "Duplex" 10 kambarių, vandeniu alyva apšildomas, 2 garažai. Įmokėti tik apie \$3.000. Balansas atviras morgiui.

JANE — ANNETTE. \$30.900, atskiras naujas "Triplex". Viso 14 kambarių, didelis kiemas, vandeniu alyva šildomas. Soninis įvažiavimas. Įmokėti apie \$8.000. Vienas atviras morgiui balansas.

PRIE HUBER UPES. \$31.500, 17 kambarių naujas "Triplex". Balkonai, dideli butai, pajamos \$355 į mėnesį, vandeniu alyva apšildomas, didelis sklypas. Įmokėti \$10.000.

Nr. 5 VIESKELIS. \$13.000, 4 akrai žemės 10 mylių nuo Toronto, asfaltuota gatvė, miesto vanduo. Įmokėti \$4.000.

WAUBAUSHENE, ONTARIO — \$4.000 visa kaina, vasarnamis prie Georgian Bay ežero, 90 mylių nuo Toronto, įrengtas, su baldais, privatus ežero krantas, geras žuvinimas. Įmokėti \$2.000.

Pas mus randasi daug naujai registruotų pardavimų High Park ir Parkdale rajonuose. Dėl informacijos skambinkite A. GARBENUI.

MONTREAL, Que.

Aušros Vartų parapijos žinios
— T. St. Kulbis, SJ, sėkmingai užbaigęs 3 sav. neo-kanadiečių stovyklą, pr. savaitę kapelionavęs pas skautus Dainavoje, išvyko į Ontario prov. aplankyti skautus, o vėliau vyks į liet. skautų jamboree prie Plymouth, Mass.

— Rinkliavos liepos 14 d. — \$265,50, liepos 21 d. — \$161,50.

— Šios savaitės pradžioje grįžo po atostogų T. L. Zarembe ir klebonijos šeiminiškė.

— Sv. Onos dr-jos planuota kelionė į St. Anne-de-Beaupre neįvyko, nes per mažai žmonių užsirašė.

Skautų-čių stovykla šiemet vyks Dainavos vasarvietėje. Tą patį daugumą jaunųjų skautų ir skaučių stovykla, kadangi vyresnieji žada vykti į JAV lietuvių skautų-čių stovyklą tarp Bostono ir Cape Code. Dainavos stovyklos dvasios vadu buvo Tėvas S. Kulbis, SJ, šeiminiškė — Ad. Zubienė.

Atostogų savaitės šiemet ir Montrealyje nepaprastai karštos. Jau visa savaitė temperatūra apie 90 F. Daugumas atostogauja savo nuosavose vasarvietėse, tačiau nemažai vyksta ir į JAV, ypač į Cape Code. Praeitą savaitę Cape Code atostogavo Vazilinskai, Adomaičiai, Kačergiai, Vilušiai ir kt. Dr. J. Semogas vyksta į Virginiją, dr. Povilanis yra išvykęs į Graikiją, jaunasis sportininkas A. Gražys ir inž. Šipelis išvyks į Europą, dr. Ilona Gražytė irgi jau išvykusi į Europą. J. A. Naurai vasaruoja Ontario prov. Woodland Beach prie Georgian Bay. Visa tai rodo, kad lietuvių ekonominiai ir profesiniai per tuos 15 metų gerokai pasistūmėjo į priekį. pr. R.

"Lito" Aušros Vartų skyrius, ryšium su banko vedėjo D. Jurkaus atostogomis, sekancias dvi savaites — nuo rugpjūčio 5 d. iki 17 dienos — vakarais bus uždarytas. Sekmadieniais ir dienos metu bus atdaras įprastomis valandomis.

Rosemonto skyrius veiks normaliai, paskelbtomis valandomis.

Naujas Kredito Koperatyvų įstatymas Kvebeko provincijoje — Bill No. 8 — jau paskelbtas. Tarp praeitų pakeitimų yra ir suteikimas vedusioms moterims balsavimo teisės, dėl kurios pasukiniuose susirinkimuose buvo tiek daug ginčytasi. Bendrai, naujasis įstatymas daug ilgesnis ir tiksliau nusako įvairių unijos komisijų ir pareigūnų atsakomybę, kompetenciją bei pačios kredito unijos veikimo plotmę. Po vasaros atostogų "Lito" valdyba turės nutarti ar dėl tų pakeitimų šaukti specialų narių susirinkimą, ar atidėti iki metinio susirinkimo.

Primername visiems "Lito" nariams, kad čekių rašymui reikia atidaryti atskiras depozitų sąskaitas, šalia turimų šerų sąskaitų. Lig šiol vis dar atsiranda narių, kurie išrašo čekius depozitų sąskaitų neatidare.

Montrealio pasaulinės parodos vienu iš direktorių paskirtas buvęs gabus konservatorių ministras George Hees. Jis užėmė Ontario atstovo H. Price vietą, kuris turėjo pasitraukti dėl prancūzų kalbos nežinojimo. Kadangi posėdiuose būdavo kalbama prancūziškai, tai jis, nors ir dalyvausdamas sužinodavo apie ką buvo svarstoma tik vėliau iš laikraščių. G. Hees yra gabus organizatorius ir kalba abiem kalbom.

Literatūros ir dainų vakaras Gerojo Ganytojo stovykloje

Praeitą šeštadienį, liepos 27 d., Gerojo Ganytojo stovykloje literatūros ir dainų vakaras praėjo labai šauniai. Buvo padarytos trumpos apžvalgos iš kun. A. Vieniūno, Maironio, B. Brazdžionio ir Zemačės kūrybos, kurias dailiai paskaitė E. Zabiela, L. Kizaitė, V. Balčiūnaitė ir B. Alksnys. Po kiekvienos apžvalgos buvo išspildoma kelias to autorius darbu: Maironio kūrybą deklamavo V. Balčiūnaitė ir L. Kizaitė su E. Zabiela; Brazdžionio — V. Balčiūnaitė su E. Zabiela; Zemačės apsakymėli gražiai paskaitė G. Laurinaitis, R. Underlyte, G. Stankutė, Augaitė ir D. Kazlauskaitė, o Vieniūno kūrybos deklamavo R. Sakalinas. Be to, gražų eilėraščių padėklama po paties mažiausios stovyklautojos: P. Wild, R. Chrolavičiūtė ir Jasinevičiūtė. Visa programa buvo paįvairinama ištartinėmis pačių autorių ir liudies dainom, kurias stovyklautojų choras ir šį kartą išpildė sukleidamas didelį entuziazmą publikoje.

Galiausiai žiupsnelį humoro įnešė R. Sakalinas ir V. Staškevičius, talkinant A. Kairiui. Programa užbaigta tautos himnu.

Programai pasibaigus buvo premijuoti keturi geriausiai išpildę to vakaro programą stovyklautojai: L. Kizaitė, E. Zabiela, V. Balčiūnaitė ir P. Wild (angliškai). Jury komisiją sudarė: A. Laurinaitis, Z. Didžbalienė ir Adomaičiai.

Vėliau sekė šokiai, kurių metu dailios savo išpūdziais atsilankiusios wasagiečiai ir stovyklautojų tėveliai: "Tikrai gražus vakaras — vaikai įrodė, kad gali daugiausiai nei mes manėme".

Pagrindinis vakaro rengėjas buvo kun. B. Pacevičius.

Torontas. Penkerių metų laikotarpįje Toronto miesto vadovai žada parūpinti 12.000 vietų automobiliams pastatyti. Bus įrengta visa eilė aikščių, požemių garažų ir kitų įrengimų.

Royal Globe London Lancashire

Draudimo Bendrovės
1962 m. apyvarta Kanadoje
\$36.422.125

Gaisras - Automobiliai - Nelaimės

Jas atstovauja 9-tus metus

Adamonis Insurance Agency

3907 Rosemont Blvd.
Tel.: 722-2472

G. RUKŠENAS — 768-8640
Lite s-tos Nr. D-752

District Estate Brokers

Montreal Real Estate Board Nariai
3907 Rosemont Blvd.
TEL. 722-2472

NAMAI, ZEME, PASKOLOS
P. ADAMONIS — RA 2-4735
P. JASUTIS — LA 2-7879
M. ROTH — RE 7-9353

TAUPYK IR SKOLINKIS

Savo Kredito Kooperatyve "LITAS"

Adresas: 1465 De Seve Street, Montreal 20, P.Q., tel. 766-5827
Santaupos apdraustos vienu milijonui dolerių. Mirties ir invalidumo atvejais pagal turimą draudimo polisą santaupos iki \$2000 išmokamos dviguba suma. Už depozitus mokama 4%, už šerų — 4,25%. Už asmenines paskolas imama 7,6%, už nekilnojamo turto paskolas — 6,5%. Pigus paskolų draudimas skoliniojo mirties ir invalidumo atvejais.
BANKAS VEIKIA: 1465 De Seve: skandieniais nuo 10.30 iki 1 val.; darbo dienomis nuo 12 iki 3 val. išskyrus pirmadienį ir šeštadienį. Vakaris: trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 8 val. 3907 Rosemont Blvd.: trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val. vakare.

408 Roncesvalles Ave. Tel. LE. 5-1944
kampas Howard Park

Margis Drug Store

JOHN V. MARGIS, Phm.B.

Cigarečių kartonas — visų rūšių — už \$3.09

Jei jums reikia vaistų pagal receptus ar kitų kasdieninio reikalingumo daiktų, paskambinkite, parasykite ar patys asmeniškai užsikeikite į MARGIS DRUG STORE. Jei jus turite betkokią problemą, paskambinkite mums, mes pasiryžę jums padėti geriausiai.

Mes turime daugybę europietišku misinių, kaip trejos devynios, ramunės, zubarolė, "C" termometrai ir kt. Kas nori pigiai pirkti įvairius FOTO APARATUS arba filmų aparatus — BOLEX, KEFSTONE-BELL, HOWELL ir kt., juos gali gauti pas mus su 25% NUOLAIDA.

GREITAS MOTORIZUOTAS PRISTATYMAS NEMOKAMAI VISA DĖNA- NESIVARZYKITE PASKAMBINTI TEL. LE 5-1944.

MARGIS DRUG STORE

Moteriškos kojines — Nylon seamless — reg. \$1.00 pora — speciali nuolaida — 2 poros už \$1.00

A. † A.

A. BALČIŪNIENEI mirus,

mūsų valdybos narį ir teisinį patarėją

G. BALČIŪNĄ ir šeimą

nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

Kanados Liet. Kat. Kultūros Draugija ir

"Tėvikišs Žiburiai"

A. A. mamytei Montrealyje mirus,

GERARDĄ BALČIŪNĄ ir jo šeimą

nuosirdžiai užjaučiame —

A. M. Mikšiai

A. G. Maurušaičiai

A. † A.

A. BALČIŪNIENEI mirus,

jos vyrui K. Balčiūnui, dukrai ir žentui p.p. Simonėliams su šeima, sūnui G. Balčiūnui ir šeimai skausmo valandoje reiškiamo gilią užuojautą —

Vlada ir Jokūbas Sliziai

G. BALČIŪNUI ir šeimai,

jo mamytei Montrealyje mirus,

reiškiamo gilią užuojautą —

V. E. Dailydziai

P. A. Jurksaičiai

A. † A.

A. BALČIŪNIENEI mirus,

sūnui Gerardui Balčiūnui, jo šeimai ir artimiesiems

nuosirdžiai užuojautą reiškia ir kartu liūdime —

V. M. Valaičiai

O. L. Rimkevičiai

L. V. Kolyčiai

A. † A.

A. BALČIŪNIENEI mirus,

jos sūnui GERARDUI ir šeimai

reiškiamo nuosirdžiausią užuojautą ir kartu liūdime —

Z. A. Pacevičiai

J. St. Pacevičiai

B. A. Salkauskai